

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izjava vank dan ravnem ne
delj je pravnik.

Issued daily except Sundays
and Holidays.

LET—YEAR XII.

Cena letka Entered as second-class matter January 22, 1916, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., sreda, 30. julija (July 30) 1919.

Subscription \$4.00 STEV.—NUMBER 178.

Published and distributed under permit (No 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

KITAJSKA DOBI ŠANTUNG?

AMERIKA JE ODLOČNO PROTI ANEKSIJI ŠANTUNGA PO JAPONSKI.

Japonski poslanik je izjavil, da bodo japonske čete izpraznile zasedeno ozemlje.

Washington, D. C. 29. jul. — Kasnuji Debuči, japonski poslanik v Washingtonu, se je danes izjavil, da se je japonska vlada odločila odpoklicati vse čete iz zasedenega ozemlja ter da bo izročila vrhovno oblast nad Kinačevi Kitajski.

Kasnuji Debuči je prigral, da o tem nima nobenega oficijelnega naznanihod s svoje vlade, toda on je prepričan, da bo njegova vlna priznala opravičenost Kitaja do Šantunga in da se bo ozirala na njegove sugestije in na želje zasevanja.

Po poročilih namerava Japonska v Šantungu ustanoviti vojsko upravo v zasedenem ozemljem in ga popolnoma podvredti pod svojo vlado. To se je omenilo na prvi japonskemu poslaniku ter zahtevalo od njega pojasnilo.

Toda on se je izrazil, da sedaj mu ni mogoče podati nobenega oficijelnega pojasnila in da ni pooblaščen govoriti o tem. Kar se te njezine osebe, je popolnoma prepričan, da bo Japonska vrnila Šantung Kitajski in izročila vse pravice, katere je Japonska dobila od Nemčije, kitajski vlad. In kakor hitro bo mogoče, bodo odpoklicane vse japonske čete iz zasedenega ozemlja. Kakor se je izrazil kasnuji poslanik, se bo to zgodilo, kakor hitro bo le mogoče, toda nemogoče se je izraziti o tem natančneje z ozirom na nekatera dejstva, kakor n. pr. ker Kitajska vlada še sedaj ni podpisala mirovne pogodbe z Nemčijo. In sploh vsa ta zadeva se bo rešila sporazumno med Kitajem in Japansko.

Japonski poslanik je konferiral z državnim tajnikom Lansingtonom, toda o tem niso hotele prizadete vlade podati nobenega počutja.

Kolikor se domneva, sta konfirala o sklepu mirovne konference, za kar se je najbolj trudila ameriška delegacija, da naj japonska vlada poda izjavno glede Šantunga. Česar slednja še ni storila. Ameriška vlada je odločeno na tem stališču, da Japonska ne sme na noben način dobiti Šantunga.

BANDITJE SO PREJELI ODKUPNINO.

Washington, D. C. — Po nasvetu mehiške vlade je John West Thompson, živinorejcev v okolici mehiškega glavnega mesta, plačal banditom 1,500 pesos odkupnine za svojega štirinajstletnega sina. To poročilo je podal državni dejan. Ameriška vlada je svedovala Američanu, naj plača odkupnino, ker se je bala, da bodo banditje ubili živinorejcevega sina. Obljubila je Američanu, da mu povrne odkupnino, ujame tolovanje in jih kaznuje. Banditje so ugrabil dečka zadnji četrtek.

ZDRAŽENE DRŽAVE ZGRADE DVA OGROMNA PARNIKA.

Washington, D. C. — Plovbeni delci zgradi dva ogromna parni, ki bosta največja na svetu in bosta prepluli Atlantski ocean v štirih dneh. Vsak parnik bo dolg triin petdeset milij v ur.

V ODKRITI JAMI IZVIRA ŽVEPLJEN STUDENEC.

St. Louis, Mo. — Rudarji v rudniku Matenala so odkrili podzemeljsko jamo, ki spada med največje jame na svetu. Odkrivalci so šli takoj v jamo in so po dveurni hoji nateleli na žvepljen studenec, ki bruha visoko v zrak modre barve.

KAJ ZAHTEVAJO DEJKLARSKI DELAVCI V CRANOVI TOVARNI?

KRATKA STAVKA JE ZJASNILA POLOŽAJ.

Veliki dnevnik so nalašč zamenjal glavali situacijo.

Chicago, Ill. — Dnevnik, ki zagovarja interese privatnih velenjakov v Chicagu, so pričakali stavko v tovarni tvrdke Crane Co. kot štrajk neorganizirane mase, ki ne ve, kaj hoče. Seveda je bila to velika laž in zanjo so vedeli ljudje, ki pišejo te dnevnik, a prinesli so jo radi tega, da napravijo zmeščavo med delavec, obenem pa povzroči v javnosti vira, da delaveci štrajkajo, dasi same ne vedo zakaj.

Se neki poznan bankir v Chicagu, John J. Mitchell, je komentiral stavko z besedami polne žalosti, da se je kaj takega pripetilo pri Cranovi kompaniji, ki po očetovski skrbi za svoje delavece.

Sentral je delavec za brezmožgansko maso, ki ne ve, kaj dela.

Ta delavska masa pri paternistični kompaniji je prav dobro vedela, kaj hoče in zakaj je stavka. O tem govoril najbolj glasno sledična mestna lestvica:

Strojniki 80c na uro

Izdelovalci orodja . . . 86c na uro

Izdelovalci vijakov . . . 80c na uro

Delaveci pri vrtalnih strojih in potmagaci 65c na uro

To je mezdna lestvica za strojne in za njo sledi mezdne lestvice za druge stroke. Predložena pogodba dalje zahteva, da mora biti vsak preddelavec na enakem delavničnem času.

Kompanije morajo odtegniti pri mezdni prispevki za organizacijo, in jih odračunati tajnikom lokalne organizacije.

Pri odpoščanju delaveev se je treba ozirati, koliko časa kdo dela na drugu.

Odprava kompanijskih unij.

Odpresa telešne preiskave za delaveci, ki vprašajo za delo.

Ta akcija je bila potrebna, ker je sodnik E. H. Gary, predsednik U. S. Steel korporacije, molčal na pismo Gompersa, predsednika "Ameriške delavske federacije", v katerem ga je vprašal za konferenco s predstojniki jeklarskih družb, na kateri bi z ostalimi delavci konfederali z delovnimi razmerah v jeklarnah in železarnah, mezi in delavnicem času. Molčana U. S. Steel korporacija lahko ignorira pismo predsednika "Ameriške delavske federacije", nikakor ji pa ne mogoče ignorirati zahteve dve sto petdeset tisoč organiziranih delaveev.

Pri odpoščanju delaveev se je treba ozirati, koliko časa kdo dela na drugu.

Odprava kompanijskih unij.

Odpresa telešne preiskave za delaveci, ki vprašajo za delo.

Ta akcija je bila potrebna, ker je sodnik E. H. Gary, predsednik U. S. Steel korporacije, molčal na pismo Gompersa, predsednika "Ameriške delavske federacije", v katerem ga je vprašal za konferenco s predstojniki jeklarskih družb, na kateri bi z ostalimi delavci konfederali z delovnimi razmerah v jeklarnah in železarnah, mezi in delavnicem času. Molčana U. S. Steel korporacija lahko ignorira pismo predsednika "Ameriške delavske federacije", nikakor ji pa ne mogoče ignorirati zahteve dve sto petdeset tisoč organiziranih delaveev.

Pri odpoščanju delaveev se je treba ozirati, koliko časa kdo dela na drugu.

Odprava kompanijskih unij.

Odpresa telešne preiskave za delaveci, ki vprašajo za delo.

Ta akcija je bila potrebna, ker je sodnik E. H. Gary, predsednik U. S. Steel korporacije, molčal na pismo Gompersa, predsednika "Ameriške delavske federacije", v katerem ga je vprašal za konferenco s predstojniki jeklarskih družb, na kateri bi z ostalimi delavci konfederali z delovnimi razmerah v jeklarnah in železarnah, mezi in delavnicem času. Molčana U. S. Steel korporacija lahko ignorira pismo predsednika "Ameriške delavske federacije", nikakor ji pa ne mogoče ignorirati zahteve dve sto petdeset tisoč organiziranih delaveev.

Pri odpoščanju delaveev se je treba ozirati, koliko časa kdo dela na drugu.

Odprava kompanijskih unij.

Odpresa telešne preiskave za delaveci, ki vprašajo za delo.

Ta akcija je bila potrebna, ker je sodnik E. H. Gary, predsednik U. S. Steel korporacije, molčal na pismo Gompersa, predsednika "Ameriške delavske federacije", v katerem ga je vprašal za konferenco s predstojniki jeklarskih družb, na kateri bi z ostalimi delavci konfederali z delovnimi razmerah v jeklarnah in železarnah, mezi in delavnicem času. Molčana U. S. Steel korporacija lahko ignorira pismo predsednika "Ameriške delavske federacije", nikakor ji pa ne mogoče ignorirati zahteve dve sto petdeset tisoč organiziranih delaveev.

Pri odpoščanju delaveev se je treba ozirati, koliko časa kdo dela na drugu.

Odprava kompanijskih unij.

Odpresa telešne preiskave za delaveci, ki vprašajo za delo.

Ta akcija je bila potrebna, ker je sodnik E. H. Gary, predsednik U. S. Steel korporacije, molčal na pismo Gompersa, predsednika "Ameriške delavske federacije", v katerem ga je vprašal za konferenco s predstojniki jeklarskih družb, na kateri bi z ostalimi delavci konfederali z delovnimi razmerah v jeklarnah in železarnah, mezi in delavnicem času. Molčana U. S. Steel korporacija lahko ignorira pismo predsednika "Ameriške delavske federacije", nikakor ji pa ne mogoče ignorirati zahteve dve sto petdeset tisoč organiziranih delaveev.

Pri odpoščanju delaveev se je treba ozirati, koliko časa kdo dela na drugu.

Odprava kompanijskih unij.

Odpresa telešne preiskave za delaveci, ki vprašajo za delo.

Ta akcija je bila potrebna, ker je sodnik E. H. Gary, predsednik U. S. Steel korporacije, molčal na pismo Gompersa, predsednika "Ameriške delavske federacije", v katerem ga je vprašal za konferenco s predstojniki jeklarskih družb, na kateri bi z ostalimi delavci konfederali z delovnimi razmerah v jeklarnah in železarnah, mezi in delavnicem času. Molčana U. S. Steel korporacija lahko ignorira pismo predsednika "Ameriške delavske federacije", nikakor ji pa ne mogoče ignorirati zahteve dve sto petdeset tisoč organiziranih delaveev.

Pri odpoščanju delaveev se je treba ozirati, koliko časa kdo dela na drugu.

Odprava kompanijskih unij.

Odpresa telešne preiskave za delaveci, ki vprašajo za delo.

Ta akcija je bila potrebna, ker je sodnik E. H. Gary, predsednik U. S. Steel korporacije, molčal na pismo Gompersa, predsednika "Ameriške delavske federacije", v katerem ga je vprašal za konferenco s predstojniki jeklarskih družb, na kateri bi z ostalimi delavci konfederali z delovnimi razmerah v jeklarnah in železarnah, mezi in delavnicem času. Molčana U. S. Steel korporacija lahko ignorira pismo predsednika "Ameriške delavske federacije", nikakor ji pa ne mogoče ignorirati zahteve dve sto petdeset tisoč organiziranih delaveev.

Pri odpoščanju delaveev se je treba ozirati, koliko časa kdo dela na drugu.

Odprava kompanijskih unij.

Odpresa telešne preiskave za delaveci, ki vprašajo za delo.

Ta akcija je bila potrebna, ker je sodnik E. H. Gary, predsednik U. S. Steel korporacije, molčal na pismo Gompersa, predsednika "Ameriške delavske federacije", v katerem ga je vprašal za konferenco s predstojniki jeklarskih družb, na kateri bi z ostalimi delavci konfederali z delovnimi razmerah v jeklarnah in železarnah, mezi in delavnicem času. Molčana U. S. Steel korporacija lahko ignorira pismo predsednika "Ameriške delavske federacije", nikakor ji pa ne mogoče ignorirati zahteve dve sto petdeset tisoč organiziranih delaveev.

Pri odpoščanju delaveev se je treba ozirati, koliko časa kdo dela na drugu.

Odprava kompanijskih unij.

Odpresa telešne preiskave za delaveci, ki vprašajo za delo.

Ta akcija je bila potrebna, ker je sodnik E. H. Gary, predsednik U. S. Steel korporacije, molčal na pismo Gompersa, predsednika "Ameriške delavske federacije", v katerem ga je vprašal za konferenco s predstojniki jeklarskih družb, na kateri bi z ostalimi delavci konfederali z delovnimi razmerah v jeklarnah in železarnah, mezi in delavnicem času. Molčana U. S. Steel korporacija lahko ignorira pismo predsednika "Ameriške delavske federacije", nikakor ji pa ne mogoče ignorirati zahteve dve sto petdeset tisoč organiziranih delaveev.

Pri odpoščanju delaveev se je treba ozirati, koliko časa kdo dela na drugu.

Odprava kompanijskih unij.

Odpresa telešne preiskave za delaveci, ki vprašajo za delo.

Ta akcija je bila potrebna, ker je sodnik E. H. Gary, predsednik U. S. Steel korporacije, molčal na pismo Gompersa, predsednika "Ameriške delavske federacije", v katerem ga je vprašal za konferenco s predstojniki jeklarskih družb, na kateri bi z ostalimi delavci konfederali z delovnimi razmerah v jeklarnah in železarnah, mezi in delavnicem času. Molčana U. S. Steel korporacija lahko ignorira pismo predsednika "Ameriške delavske federacije", nikakor ji pa ne mogoče ignorirati zahteve dve sto petdeset tisoč organiziranih delaveev.

Pri odpoščanju delaveev se je treba ozirati, koliko časa kdo dela na drugu.

Odprava kompanijskih unij.

Odpresa telešne preiskave za delaveci, ki vprašajo za delo.

Ta akcija je bila potrebna, ker je sodnik E. H. Gary, predsednik U. S. Steel korporacije, molčal na pismo Gompersa, predsednika "Ameriške delavske federacije", v katerem ga je vprašal za konferenco s predstojniki jeklarskih družb, na kateri bi z ostalimi delavci konfederali z delovnimi razmerah v jeklarnah in železarnah, mezi in delavnicem času. Molčana U. S. Steel korporacija lahko ignorira pismo predsednika "Ameriške delavske federacije", nikakor ji pa ne mogoče ignorirati zahteve dve sto petdeset tisoč organiziranih delaveev.

Pri odpoščanju delaveev se je treba ozirati, koliko časa kdo dela na drugu.

Odprava kompanijskih unij.

Odpresa telešne preiskave za delaveci, ki vprašajo za delo.

Z ognjem in mečem.

Zgodovinski roman.

Polski spisal Sienkiewicz. — Podložen Področju.

Nadalevanja.

Skretutski se neha oblačiti in praha:
"Kako je bilo?"

"Tako-le, gospod. Naletel sem na ogledno četo polkovnika Donca, brata one Horpine, katera je imela dekle zaprto v jarku. Na strešu sem ga dobro poznal, ker sem ga videl večkrat pri Bohunu. Izročil sem mu sestrin pozdrav, poka-
zal Bohunov pernač ter povedal mu vse, kako me je Bohun posiljal po gospodično, in da me čaka v Ljubljavo. Kot Bohunov prijatelj je vedel za posel svoje sestre in mi je rad verjal. Misliš sem, da naju takoj spusti in nama da še potrebnih stvari na pot. Toda reče mi: "Tam se zbirajo vojska, pride lahko v roke Poljakom. Ostani tukaj ter odrini z menoj k Hmelnickemu. V taboru bo deklina najbolj varna." Na te besede sem kar otrplil, pa kaj sem hotel? Rekel sem le, da Bohun čaka na nuju in da zgubim glavo, če mu takoj ne pripeljem dekleta. On pa reče: "Pa bomo to sporocili Bohunu, — samo ti ne hodi tje, ker so tam Lahi! Začnem se hudočati, pa tudi on se je hudočil ter rekli mi naposled: "Čudim se, da se tako bojijo Kozak. Če le nisi izdajalec! Sedaj sem videl, da ni drugače, da moram ostati tu čez noč, ker me je imel na sumu. Močeno sem si bil v skrbih radi kneginjice. Ze sem se pripravljal za nočni beg, ko je prišel na nas gospod Pelko od kraljeve vojske."

"Gospod Pelko!" reče pridržavši sapo, Skretutski.

"Da, on je bil, gospod. Bil je kaj sloveč četovodja ta Pelko, ki je pred nedavnim padel v boju. V zalezovanju znal bi se nemara jedino Volodijevski še kosati z njim. Ko je toraj prišel nad Donco, pobil je njegovo četo tako, da živ človek ni navel; polkovnika pa je vzel. Pred nekolikimi tedni ga je dal natakniti na kol in prav je naredil. Pa tudi s Pelko sem imel sitnosti, ker je bil grozen razuzdar. . . Bal sem se, da se gospodični, ki je srečno utekla Kozakom, od domačinov ne zgorodi kaka krivica. . . Povedal pa sem gospodu Pelku, da je kneginjica sorodnica našega kneza. On pa, to slišati, je vzel čapko z glave ter hotel odrinitti h knezu v službo. . . Od slej je bil gospodično spoštovan, in naposled je naju prošt Cecišovski vzel v svoje varstvo ter oddal gospodično kaštelanki Vitovskej.

Skretutski se globoko oddahnje; na to začne znovič objemati Redzijana.

"Prijatelj in brat mi boš, ne pa služabnik," reče, "toda pojdi. Kedaj ima priti sem gospa kaštelanka!"

"Imela bi priti za menoj čez eden teden; toda sedaj je že deseti dan, ker vi ste osem dni ležali brez zavesti."

"Pojdite, pojdiva!" ponavlja Skretutski, "sicer si ne morem dati pokoja."

Komaj pa je izgovoril, oglaši se na dvorišču topot konjnih kopit; sobina okna naglo otene. Pred njimi nenadoma obstoje konji in ljudje. Skretutski opazi najpoprej skozi šipe starega prošta Cecišovskega in pri njem shujšane obrazne Zaglobe, Volodijevskega, Kulija in drugih znancev sredi rdečih knezovih dragonecov. Potem se jaune razlegati veseli krik: na to pa tolpa jezdcev z duhovnikom na čelu planete v sobo.

"Mir je sklenjen v Zborovem, oblegovanje je nehalo!" reče duhovnik.

Toda Skretutski si je že sam mislil to, ker je videl svoje zbaraške prijatelje. Kakor bi trenil plane v naročje Zaglobe in Volodijevskemu.

"Povedali so nam, da si živ," kriči Zagloba. "Toliko veče je torej naše veselje, da te vidimo tako kmalo in popolnoma zdravega! Prišli smo nalačiš za teboj. Jan, ti ne veš, kako slavo si si pridobil in kaka te še čaka!"

"Kralj te je obdaroval, toda kralj vseh kraljev ti je namenil še nekaj več," reče prošt.

"Vše vse vem," odgovori Skretutski. "Bog vam povrni vse to! Redzijan mi je vse povedal."

"Kako, da se nisi zadužil veselja! Živijo Skretutski! Živijo kneginjice!" zakriči Zagloba.

"Vidiš Jan, nismo ti zinili niti besedice, ker nismo znali za gotovo, če je utekla živa. Toda sluga mu jo je srečno odpeljal. On je pravilni lik!

povem ti. Podvizaja se, knez že čaka na vaju. — Ha! celo k Javoriku smo jezdili za njo. Umoril sem ono spako, ki jo je čeval. Kaj živo so učekili vajini fantički pred vama, glejta da ju sedaj govoru ujamata. Se bom doživel unukov, gospodje! Redzijan, povej no, kaj si vse skusil? Pomišli samo, da sva počakala celo tolpo Tatarjev midva sama z Volodijevskim. Jaz sem priplani na nje. Za drevso se so skrivali pred nama — nič jim ni pomagalo! Tudi Volodijevski se je dobro postavil. . . Kje je moja hči? Dajte mi sem mojo hčer!"

"Bog ti daj srečo, Jan! Bog ti daj srečo!" reče mali vitez, znovič objemajoč prijatelja.

"Naj vam Bog povrne, kar ste učnili zame. Besede same ne zadostujejo. Z krvljenjem, s krvjo bi vam ne mogel vsega povrniti!" odgovarja Skretutski.

"O, to je le malenkost!" zakriči Zagloba. "Mir je sklenjen, res nekoliko švedrast je, toda kaj se hoče. Dobro, da smo prisli iz tega kraljnega Zbaraža. Sedaj bomu učilivali mir. To je moja zasluga, zakaj, ko bi sedaj Buriaž je živ, bili bi ti dogovori prav za nič. Sedaj bomu praznavovali svetlo. Le naprej, Jan, dobro se drži! Še ne veš, kako dario ti je knez pripravil! To ti drugikrat povem,

sedaj pa, kje je moja hči? Dajte mi mojo hčerko! Bohun je več ne dobi v svoje kremlje. Kje je moja ljubljena hči?"

"Raynokar sem hotel zasesti konja, da bi žel gospel Sandomerskej nasproti," omeni Skretutski. "Pojdimo, pojdimo, sicer pride pamet!"

"Le naprej, gospodje. Pojdimo z njim. Časa imamo dovolj!"

"Gospa Sandomerska ne more biti daleč," omeni prošt.

"Na konje!" doda Volodijevski.

Skretutski je stal že pri vratih ter skočil na konja tako lahko, kakor bi nikdar ne bil bolan. Redzijan se ni mogel odtrgati od njega, ker ni hotel ostati sam pri proštu. Njima sta se pridružila Volodijevski in Zagloba; tako so jezdili na vso sapo pred dragonci so Toporoviški cesti, kakor rdeče makove listje, katero nese vihar.

"Naprej!" je kričal Zagloba, zbadajoč z otrogami konja.

Tako so dirjali kakih deset postaj; kar zapazio naglo pred seboj celo vrsto voz in kolesjev, obkoljenih s služabniki. Nekateri njih, videč pred seboj oborožene ljudi, so pridirjali naprej vprašati, kdo prihaja?"

"Naši od kraljeve vojske!" zakliče Zagloba. "Kdo pa ste vi?"

"Gospa kastelanka Sandomerska!" je bil odgovor.

Skretutski ves prevzet, skoči s konja ter obstane trepetanje gologlav kraj ceste. Obilni pot mu je tekel po senčnih in ves je koprnel prevelike srce. Tudi Volodijevski skoči s konja ter hiti podpirat prijatelja.

Vsi navzoči se odkrijejo. Medtem se približa vrsta voz ter oddridra mimo. Z gospo Vitovsako je potovalo še nekoliko drugih gospodičen, katere, videč viteze, niso vedele, kaj pomeni ta spredvod.

Naposled se prikaže krasna kočija, obdana s služabniki; skozi okno zagledajo vitezi resno oblije osivele gospa in poleg nje nežno ličice kneginje Kurševičevne.

"Moja hči!" zakliče Zagloba ter plane slepo h kočiji. "Ali čuješ hčerka, Skretutski je prišel! . . ."

Služabniki začno klicati: "Stojte! Stojte!" Nastane splošna zmešnjava; medtem pa sta Kuljš in Volodijevski pripeljala, ali bolje vlažka h kočiji Skretutskega, ki je čedalje bolj oslabeval ter postajal težji in težji. Glava se mu je pobesila na prsi, več ni mogel iti ter se zgrudil naposled pred kočijo na kolena.

Toda trenutek pozneje dvignejo nežne roke kneginjice onemogoč in shujšano glavo viteza po koncu.

Zagloba pa, zagledavši osupnenje na liev gospo Sandomerske, jeme kričati:

"To je Skretutski, vitez iz Zbaraža. On je prodri skozi sovražnikov tabor, on je ohranil našo vojako, kneza, celo državo! Bog ju blagoslov! Živijo!"

"Živijo! Živijo!" klicali so plemiči.

"Živijo!" ponove knezovi dragonci, da je odmevalo daleč po polju.

"V Tarnopol! h knezu na svatbo!" klical je Zagloba. "A kaj, moja hči. Konec je tvoje nezgode! . . . Bohuna pa čaka rabelj z medem!"

"Prošt Cecišovski dvigne oči k nebui in njegova usta so ponavljala besede navdušenega pridigarja:

"Sejala sta v žalosti, žela bosta v veselju."

Utrjenega Skretutskega posade v kočijo poleg kneginjice in karavana odrije dolje. Bil je lep, jasen dan. Dobrave in polja so se kopala v solinčnih žarkih. Po zraku si videl tu pa tam plavati srebrne niti pajčevine, katere so v pozni jeseni snagu enako pokrivale poljane. Naokrog bilo je vse tih in mirno. Le konji so semterji hrkali.

"Gospod Mihail!" reče Zagloba, jedate poleg Volodijevskega, "zopet me je jelo tiščali nekaj v grlu, kakor takrat, ko je Podlipeta — Bog mu daj nebesa! — odhajal iz Zbaraža. Ce pa posmidim, da sta prišla naposled ta dva Slovaka skupaj, mi je sreča tako lahko, da bi kar v eni sapi zbil pokal Šampjanca. Ce ostaneš tudi ti same, bova na starost odgojevala njuno otroke. Vsak je za nekaj vstvarjen, gospod Mihail; pa midva vse vstvarjena bolj za vojsko nego za možitev."

Volodijevski ne odgovori; samo brkice si je vihal bolj nego navadno.

Sliš se v Toporov in od tod v Tarnopol, kjer so se imeli sniti s knezem Jeremijo ter v spremstvu njegovih praporov hoteli oditi v Lvov na svatbo. Potoma je pripravoval Zagloba gospel Sandomerski vse, kar se je v poslednjem času zgodilo. Od njega je izvedela, da je kralj po neodležnih bitki pri Zbaražu sklenil s kanom premirje, katero sicer ni bilo posebne važnosti, vsekakor pa je zagotovilo dejeli mir za nekaj časa. Na podlagi tega dogovora je ostal Hmelnicki še hetman ter imel pravico nabrat si med narodom štirideset tisoč vojakov, zato pa je moral prisjeti kralju in stanovom zvestobo in pokorčino.

"Gotovo je," konča Zagloba, "da bomo imeli s Hmelnickim kmalu zoper vojsko. Pa će naš knez dobit poveljništvo, pojde gotovo vse drugače..."

"Povejte Skretuakemu še najnovješo novico," omeni mali vitez, prišedki bliže s konjem.

"Seveda," odvrne Zagloba. "Hotel sem že povedati, pa še sedaj sem si nekoliko oddahniti. Ti ne veš, Jan, kaj se je zgodilo po tvojem odhodu; knez ima Bohuna vjetega."

Skretutski in kneginjica ostrmita pri tej novici, da nobeden ni mogel spregovoriti besedice. Nastane molčanje. Sele čez nekaj časa vpraša Skretutski:

"Kaj se je to zgodilo?"

NAZNAKILLO IN ZAHVALA.

Zaščitil gospo je vili. Naznali vsej naselbine, Da bledo žena, kruta smrt, Pripravila je grob odprt. Frank Us' u so pošli modi.

Zavestno zapri je odi. Dokončalo bojno je življenje.

Prestari vse zemeljsko trpijenje

V enaindvacetem letu.

Motke dobe najlepšem evetu.

Bil je vrli narodnjak,

Od nog do glave postenjak,

Društva sta mu vence podarila,

Na pokopališče ga spremili.

Tudi prijatelji so vence podarili,

In k zadnjemu politiku ga spremili.

Dne trinajstega julija je to bilo,

Ko marsikatero oko se je solzilo.

Prijubljen vedno bil med nam,

V spominu naši vsakodnevno.

Zapustil sinčka in ženo,

Od njih vzel zadnje slovo.

Počivalj mirno, skodel spavaj,

Sopron in oče Ti nana predragi,

Ostal Tvoj spomin dolgo bo med nami.

TOVIJ MARY in FRANKUS.

Tuščega srca naznanjam moštvo vse vsem sorodnikom, prijateljem in znajencem, da nam je ugrabila moja ljubljena soprona, oziroma mater, sestra tetu

NAZNAKILLO IN ZAHVALA.

Tuščega srca naznanjam moštvo vse vsem sorodnikom, prijateljem in znajencem, da nam je ugrabila moja ljubljena soprona, oziroma mater, sestra tetu

MARY STRAH.

dne 18. julij 1919 ob 9. uri zvečer. Njeno prejano ime Šupan, doma je bila v vasi Cimerovo, fara Breiden okraj Krško na Kranjskem, stara 43 let. Pokojna je bolehal nad 3 meseci in sicer na srčni napaki. Potud se je omrežen dan dobre dobe v Pittsburg, Pensilvanijski zdravnik v nadzoru. Žaljivo je, da bo kmalu do pravega zdravja pripravil a zadržala jo je srčna kapri pri zdravniku.

Načrtovala je življenje nad 3 meseca in sicer na srčni napaki.

Načrtovala je življenje nad 3 meseca in sicer na srčni napaki.

Načrtovala je življenje nad 3 meseca in sicer na srčni napaki.

Načrtovala je življenje nad 3 meseca in sicer na srčni napaki.

Načrtovala je življenje nad 3 meseca in sicer na srčni napaki.

Načrtovala je življenje nad 3 meseca in sicer na srčni napaki.

Načrtovala je življenje nad 3 meseca in sicer na srčni napaki.

Načrtovala je življenje nad 3 meseca in sicer na srčni napaki.

Na

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zednjene države (izven Chicago) in Canada \$4.00 na leto, \$1.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik z listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Canada \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oklepjanju n. pr. (Junija 30-19) poleg vasega imena in naslova, da vam je s tem dnevnem poteka naročnina. Ponovito je pravno, da se vam ne ustavi list.

KDO POVZROČA IN POMNOŽUJE NEPOKOJ V INDUSTRIJI?

V zadnjih tednih so se pomnožile stavke ne le v Chicagu in okolici, ampak poročila o množičnih stavkah prijajo iz vseh večjih industrijskih središč. Podražila so živila in delavci so logično pričakovali, da jim delovalci sami od sebe povisijo mezzo. To seveda se ni podišlo in delavci so spoznali resnico, da se morajo organizirati, če hočejo, da bodo privatni podjetniki govorili njimi. Ko so bili organizirani, so sestavili svoje zahteve jih predložili podjetnikom. Nekateri podjetniki, ki pomočjo duh časa, so privolili v zahteve, medtem ko so podjetniki stare šole, ki stoje na stališču, da nima v tovarni podjetju nihče drugi govoriti, kot podjetnik, odklonili zahteve. Tako so nastale stavke.

Ekstremisti med podjetniki odklanjajo vsako skupno pogajanje z delavci, ne priznajo nobene organizacije v svoji tovarni, ki ima namen zboljšati položaj delavcev. Ljudje so pravi fanatiki med podjetniki in verjamejo vnačelo, da morajo biti na svetu gospodarji in lapi. Gospodarji ukazujejo in hlapeci vbogajo.

Taki ekstremisti med podjetniki so ravnotako nevarni, včasnu ljudskemu blagostanu kot demagogi, ki podzadijo ljudstvo s praznimi frazami, da lahko blišče kot "vere" ljudski voditelji. Če priznamo, da demagogi ovirajo evolucijo v gospodarstvu, moramo tudi pritrditi, da so ekstremisti ravnotako nevarni evoluciji in napredku v gospodarstvu. Kdo osoja le demagogue, ne vidi pa ekstremistov med podjetniki, ki odklanjajo najmanjše delavske zahteve, le radi tega, da delavcem pokažejo, kdo je gospodar v tovarni, je pristranski in ne more biti razsodnik tam boju, ki se vrši med privatnimi podjetniki in delavci.

Kako daleč gredo ekstremisti med podjetniki, dokajne stavka tesarskih delavcev v Chicagu. Stavbinski podjetniki so sami prelomili pogodbo, ker so tesarskim delavcem ponudili 92½ na uro. Tesarski delavci so odklonili ponudbo in so zahtevali en dolar na uro. Zdaj so stavbinski podjetniki izprli vse stavbinske delavce, obenem so se pa obrnili na trgovce, ki prodajajo stavbinski materijal, da ne prodajo neodvisnim stavbinskim podjetnikom stavbinskega materijala.

To je navadna zarota, ki ima namen spraviti ob delo delavce, ki niso prizadeti v stavki, obenem pa odvzeti naročila takim podjetnikom, ki se ne strinjajo s tem zarotilskim in blaznim početjem.

Veliki dnevnički seveda kritizirajo — delavce, tesarske delavce, ker nočejo sprejeti ponudbe podjetnikov, za naročniške podjetnike, ki hočejo s svojo taktiko spraviti do sto tisoč delavcev ob delo, pa nimajo grajalne besede.

Zato se tem dnevnikom prav slabo poda, če pretakajo krokodilove solze, koliko bodo delavci izgubili vsled izora na delavskih mezdah.

Na razsodnega človeka ne napravijo take jeremijade prav nobenega učinka, ker se zaveda, da provzročajo nepokoje v industriji le ekstremisti med podjetniki, ki so zastali vsaj za sto let za duhom časa. Pameten človek gre mimo njih, ker ve, da so naročeno in plačano delo.

Delavska solidarnost je močnejša kot sorodništvo. Delavec, ki je razredno zaveden, ne vpraša, kaj bodo rekli oči, mati, bratje in sestre, ampak dela za organizacijo in tem za zboljšanje delavskega položaja. Resničnost teh besed je dokazala v Wheelingu, W. Va. Frank Wilson je njegov brat Ernest Wilson, preddelavec v Carnegiejevi tovarni, večkrat posvaril, naj pusti strokovno organizacijo, če ne, bo nastopil proti njemu. Frank se ni oziral na besede svojega brata, ampak je delal za zboljšanje položaja svojih tovaršev. Ko je bil Frank izvoljen predsednikom lokalne organizacije rudniških in plavžarskih delavcev ga je njegov brat enostavno odslovil.

Ali stvar ima še drugo ozadje, ki dokazuje, da mora brat nastopiti proti bratu, če tako zahtevajo privatni podjetniki.

Oče bratov je skozi pet in trideset let kopal premog. Pričpal je k strokovni organizaciji rudarjev in se posloval, da vzgoji svoja sina tako, kot se spodobi za organiziranega delavca. Ernest je oženjen in skrbeti mora za svoja roditelja. Njegovi gospodarji so mu ukazali, da mora odpustiti svojega brata, če ne, že ve kaj ga čaka.

Ernest je vbogal, postavil je svojega lastnega brata na cesto.

Vpričo takih dogodkov še nekateri ljudje vprašujejo, kaj povzroča nepokoj v industriji.

Ernest je vbogal, a v njegovem srcu ne bo nikdar ugasnula iskra sovraštva do tistih, ki so mu ukazali, da mora odpustiti svojega brata, ali naj pa sam pusti delo, čeprav na Ernestovem obrazu mogoče ni čitati tega sovraštva, ker mora napraviti dobrohoten obraz, kadar govoriti s svojimi gospodarji.

PLEMENSKI BOJI V CHICAGU.

ZAMORCI NAPADENI NA ULIČNI ŽELEZNICI.

Kdo podžiga k plemenškim bojem?

Chicago, Ill. — Zdi se, da je v plemenških bojih metoda, kajti plemenški boji so postali tako številni, da vzbujajo senzacijo. Komaj so vtihnile vesti o plemenških bojih v Washingtonu, so se taki boji pojavili v Chicagu, ki ne morejo imeti drugačnega namena, kot odvrnilo ljudstvo od treznega mišljjenja. Pričetek teh bojev je povsod enak. Navadna govorica, da je neki zamorec grdo pogledal belopoltne ženo, že zadostuje, da razplamte strasti in ljudje izgubite pamet.

V Chicagu so nezmiselnji plemenški boji pričeli, ker sta prišla na obrežje Devet in dvajsete ceste dva zamorska para, kjer je javno kopališče. Belopolti kopaleci so ju odpodili. Zamoreci izjavljajo, da vsakdo laže, kdo trdi, da so se hoteli zamoreci kopati med belopoltimi.

Kmalu po tem malenkostnem dogodku je policija pričela dobivati poročila, da so nastali na več mestih boji med zamoreci in belopoltimi. Policia je takoj odredila, da se izpraznijo vse kinematografske gledališča in štiri sto policejcev je bilo odpeljani na konjih in oboroženih s puškami, da napravijo red in mir.

Cestna drhal, ki se raduje ob takih nemirih, je metala kamenje na policejcev izvažnega zaveta, ko so jahali mimo. Posledica teh nemirov je bila, da je zamorski deček utonil, ki ga so surovine pahnile s plava v jero. Policejci se je posrečilo napraviti red in mir, toda drugo jutro so nemiri izbruhnili znova.

Tolpa belopoltih surovin se je zbrala na vogalu Canalove ceste in Pet in tridesete ulice. Ustavila je voz ulične železnice in prisilila zamorske pasažirje, da so zapustili voz. Po tem nečedinem času je tolpa pognala zamorcev v beg.

Zamorec Thomas Byrd je potegnil belopolti suroveži z voza železnice in neka surovina ga je udarila z opeko po glavi. Pretepenih je bilo se več drugih zamorcev.

Med zamoreci tudi niso sami angeli in zamorske surovine so zopet pretepile posamezne belopoltne. Dijak Daniel Burns je bil tako pretepen, da se nahaja v zelo kritičnem položaju.

V klavniah so se delavci organizirali in med zamorskimi in belopoltimi delavci ni bilo nobenega spora, ker so vse enako občutili težko pest mesarjev. Komaj so izbruhnili plemenški boji, je čakala zamorske delavce pred klavnicami velika drhal, da jih napade. Delaveci so dobili sicer polješke spremstvo, toda klubaj policijskemu varstvu so bili napadeni.

Plemenških bojev se so udeležile tudi ženske, kajti tri ženske so ranjene. Med ranjenci je več policejcev in ognjegasev, ki so pomagali policajem delati red in mir.

Delaveci nimač kaj iskati pri plemenških bojih, ker se privatni podjetniki smejejo v pest, če se delaveci pretepejo med seboj, ker niso vse ene polti. Pametni delaveci se ne umešava v take boje, ker razdvajajo delavstvo in škodijo delavskim interesom.

**14 MRTVIH, 156 RANJENIH V
PLEMENSKIH BOJIH.**

Chicago, Ill. — Preden so bile oblasti na jasnom, kaj naj podvzamejo za potlačenje plemenških bojev, je bilo 14 oseb mrtvih in 156 ranjivih. Med ubitimi je devet belopoltov in pet zamorcev.

Pravi boji so pričeli ob pol osemih zvečer, ko so podlagani ljudje pričeli streljati s samokresi na-

vogalu Pet in tridesete ceste in Wabashove ulice.

JUGOSLOVANSKO REPUBLIČANSKO ZDRAUŽENJE.

Izvrševalni odbor:

August Aučin, Mary Aučin, Jurij Bošnjak, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Etbin Kristan, Jurij Kukovac, Tomo Lacković, Chas. Mistaković, Matt Pogorelc, Janko N. Rogelj, Wm. Russ, Nikola Stakli, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

Nadzorni Odbor:

Ivan Krešić, J. Kvartič, Joško Ovčen.

Finančni Odsek:

Filip Godina, J. Kukovac, A. J. Terbovec, Jože Zavertnik.

Tiskovni Odsek:

Etbin Kristan, Frank Kerže, C. Mistaković, Jože Zavertnik.

Glavni urad:

A. J. Terbovec, glavni tajnik; A. H. Skubic, pom. tajnik; Filip Godina, blagajnik.

Centralni Odsek:

F. Aleš, J. A. Ambrožič, L. Benedikt, P. Berger, Josipina Birtič, F. Bostič, V. Cainkar, F. Černe, Tomislav Čiček, F. Dolinar, Jos. Durn, J. Ermenc, J. Erzen, A. Flander, J. Frank, J. Fritz, J. Fiere, F. Gorenc, M. Gorinšek, J. Gorišek, F. Gottlicher, J. Govekar, P. Jakšič, Jos. Jovan, J. J. Judnich, M. Jurkac, J. Kalan, S. Kavčič, Emily R. Koenig, J. Koblar, F. Kochevar, A. Kodrich, J. Koklich, L. Krašna, A. Križmančič, J. Kunsteij, A. Lipič, L. Lotrič, J. Matičič, M. Mentony, I. Molek, T. Motz, J. Oblak, L. Pečenko, J. Peterlin, M. Potnik, F. Ratajc, J. Rezelj, A. Slabe, J. Šeljškar, F. Sepich, A. H. Skubic, L. Sterle, A. Sulter, J. Terček, J. Terčelj, L. Truger, M. Verhovec, A. Vidrich, Chas. Wessel, F. Zaitz, Chas. Zibert, A. Zornik, F. Zvanut.

Glasila:

Mesečnik: Čas; tednik: Proletarec; dvotednik: Glas Svobode; dnevnik: Prosleta, Enakopravost, Glas Naroda.

K. S. R. Z. pridružene in prijavljene centralizirane podporne organizacije.

Slovenska Narodna Podpora Jednota (približno 18,000 članov); Jugoslovenska Katolička Jednota (približno 8,000 članov); Slovenska Delavska Podpora Zveza s Dr. Sv. Barbara (približno 6,000 članov); Slovenska Svobodomiselnega Podpora Zveza (nad 5,000 članov); Jugoslovenska Podpora Zveza Sloga (približno 2,000 članov).

Vsa pisma in denarne pošiljke naj se pošiljajo na sledeči naslov:

ANTON J. TERBOVEC, 3637—3641 W. 26th St., CHICAGO, ILL.

MEJE JUGOSLAVIJE.

(Iz urada Tiskovnega odseka J. R. Z.)

Na brozajavno vprašanje, v kakšnem štadiju se nahaja jugoslovenski problem na mirovni konferenci, je dobila ekskurzija Jugoslovenskega Republičanskega Združenja od Tiskovnega odseka Jugoslovenske mirovne delegacije sledeče obvestilo:

Pariz, 8. julija 1919.

"Severna meja kraljestva (?) Srbov, Hrvatov in Slovencev začne zapadno od Bazijaša v vstopni Belo Cerkev in Veršee, nadaljuje jugozapadno od Temesvara in severno od Velike Kikinde in Subotice, južno od Baje in Mohača, severno od Kis Koszeg in doseže Belišće in reko Dravo. Držel se teka te reke ista vzame Mednurje in Prekmurje in na Štajerskem mestu Radgono, Maribor, na Koroškem mestu Spodnji Dravograd in Velikovec in potem gre južno tik Celovca do vrh Triglava. To mejo so določili zaveznički rezervaciji, da ljudstvo celovške doline določi potom plebiscita, ako želi pripadati Jugoslaviji ali Avstriji. V južnem delu te doline se bo plebiscit vršil pod našim in v severnem delu pa pod avstrijskim nadzorstvom. Zapadna meja med Italijo še ni določena in te je vedno spor. Propozicija M. Tardieu-ja je opuščena. Minimalni zahteve jugoslovenske delegacije je meja ob reki Rači (v Istriji), vstopni okrožja Pazin in Buzet, čez Portoroč (najbrž Gorico) do Triglava, nadalje Vzhodna Istra, Kvarnerški otoki, Reka in vsi dalmatinski otoki. Prva italijanska delegacija je zahtevala izpolnitve londonske tajne pogodbe in je poleg tega zahtevala tudi Reko. Stajšče nove italijanske delegacije še ni znano."

AKCIJA ZA SLOVENSKE OTROKE IN NASPROTNIKI J. R. Z.

(Iz Urada Tiskovnega Odseka J. R. Z.)

Nekaterim listom, ki smatrajo za svojo glavno nalogo širiti surovost med rojaki, ker slutijo, da ni zanje žetve, če se dvigne naše ljudstvo na višjo stopnjo, je Jugoslovensko Republičansko Združenje od nekdaj trinajst v peti, ker je več kakor katerikoli organizacijo storilo zato politično zrlost našega naroda. Tisti, ki sklepajo resolucije, izrekajo, da je vladavina v Belgradu edina upravičena govoriti za jugoslovensko ljudstvo, seveda ne morejo prenašati, da bi narod sam kaj misil, še manj pa, da bi sam kaj govoril. Napadi na republičansko organizacijo so torej pravi "business". Kdorkoli hoče ljudstvo res dobro in mu kaže pot k svobodi, mora biti vedno pripravljen na podne napade. Človeka, katerega še res niso oblikovali s svojo gnojnico, mora biti skoraj sram.

Nismo se toraj prav nič začudili, ko smo našli povodom objave oklica deželnovladnega oddelek za socialno skrb iz Slovenije po nekaterih takih listih kupe gnoja, nerodno znešenega, zato pa tembolj smrdečega. Kakor ves čas, ko je Jugoslovensko Republičansko Združenje vodilo najtežji boj za ugroženo ozemlje, tako nastopajo tudi sedaj žalostni junaki in lažni, zavijanjem in enakimi častnimi sredstvi iz svojega jezuitskega arzenala. In ljudje, ki niso nikdar znali kaj drugačega, kakor razdirati vsako delo, bočijo jetične prsi, pa se hočejo postavljati kot junaki.

Kaj je pravzaprav na stvari?

Omenjeni oddelek slovenske vlade prosi za pomoč za ohranitev ugrožene slovenske mladine in J. R. Z., kateremu je brat Kristan, ki ga je dobil, izročil ta poziv, je obvestilo o tem časopisje in sklenilo podvet

tudi če so svojega fanatizma tako pijani, da ne opažajo, kaj se jim godi.

Vse to omenjam le zato, da bodo velečenjeni kraljevaški oprode potolaženi, da smo šli mirne duše skozi vse njih luže. Privili si smo si hlače — v tem imamo prakso — in smo prisli živ in zdravi na drugo stran. Če jim dela posel z gnojem zabavo, jih ne bomo ovirali pri tem, ali tudi ozirali se ne bomo na vse to bevskanje... "Pustite pse, naj lajajo; to snači le, da jahamo." In mi jahamo in imamo še nekoliko jahanja pred seboj, ker se ne maramo vstaviti sred pota, ampak hemo priti do cilja.

Kar se tiče akejje za otroke, jo bomo od svoje strani nadaljevali. Gospodje pa — kakor hočejo. Ne silimo jih, — ne branimo jim.

Izvrševalni odbor J. R. Z.

Anton J. Terbovec, gl. tajnik.

IZJAVE SEDANJE JUGOSLOVANSKE VLADE.

(Tiskovni odsek J. R. Z.)

Provizijski ministriki predsednik Korošec je podal z ozirom na razne vesti, ki se raznašajo po časopisu o razmerah v Jugoslaviji, protestno izjavo, katero je tukajšnje poslanstvo države SHS. (Srbov, Hrvatov in Slovencev) razposlalo listom.

Razumljivo je, da se vlada v domovini boji tendenčnih vesti, očvidno je pa pozabila, da ne zanima tukajšnji Jugoslovanov le, kaj se doma ne godi, ampak, da bi jih bolj zanimalo, kaj se faktično godi. Za informacijo našega ljudstva je prav malo storjeno, če izide vsake slike kakšna negativna vladna izjava, med tem ko bi se hotelo vedeti, kakšne so resnične razmere v domovini.

Tudi v Jugoslaviji ni vse zlato, in najlepše vladne izjave nas ne morejo prepričati, da je vlada v Belogradu vzor vseh vlad na svetu in da se upravlja po deželi z edinim obzirom na blaginjo naroda. Nihče nima tukaj popolnoma izčrpni poročil, ki bi mogla podati povsem natančno sliko položaja; zdi se, da skrbi baš vlada zato, da ne pride preveč poročil čez mejo, kajti vsa pisma, ki hočejo povedati kaj več kot nekoliko družinskih novic, naglašajo te žeživo. In če je vladi na tem ležet, da se ne poroča, kar ji ni više, je logični zaključek to, da ima vroke za potlačevanje vesti, torej da se zaveda, da bi ji bile resnične vesti lahko neprijetne.

Znamenj, da je v državi marsikaj narobe, je pa mnogo. Končno prihajajo vendar tudi nekateri časopisi iz domovine, in kljub cenzuri, ki jo smatra vlada za potrebno, je vendar iz njih izvedeti to in ono o razmerah, ki ne morejo na noben način razveseljevati ljudskega sreca. Včasi se zgodi, da prizna vlada sama nehote, kar bi rada utajila in tako se v posameznih slučajih izve skrbno zatajena resnica.

Že pred časom so prihajali nedoločeni glasovi o krvavih dogodkih v Bosni in v Sandžaku, toda vladni mameški so skušali vse utajiti in imenovali vsakogar obrekovalca, če je le kolikaj sumil o raju, ki naj bi ga ustvaril sedanj režim v Jugoslaviji. Zadnji časopisi iz Hrvatskega pa kažejo, da so se vendar godile grde reči in da jih je vlada na posled indirectno priznala.

Zagrebački "Obzor" ima uradno naredbo bosanske vlade, ki jo je objavil sarajevoški oficijalni dopisni urad in ki se glasi:

"V zvezi z državnim preobratom so se v mnogih krajinah pripeljili izgredi, ki so imeli za posledico oškodovanje tujega imetja in plenitve, zaradi česar je en del prebivalstva zlasti v jugovzhodni Hercegovini padel v bedo."

Deželna vlada je določila znatna denarna sredstva, da se ublaži beda, ki je nastala vsele teh dogodkov. Da se ta sredstva pravijo razdele in da dobri deželna vlada pregledno sliko škode, ki je bila storjena po vsej deželi, je izdana naredba vsem okrajnim uradom in ekspozitoram (za Sarajevo vladnemu poverjeniku), da preklicijo in dolnejo v najkrajšem času, kjer in kdaj so se vršili omenjeni izgredi in plenitve, da poročajo o višini in obsežnosti škode in da podajo konkrete predloge o nadom in višini pomoči v posameznih slučajih. To bodo opravljale posebne komisije po možnosti v navzočnosti oškodovane stranke. Komisije so sestavljene iz dveh članov okrajnega sveta, katerima so krajevne in osebne razmere dobro znane, iz občinskega načelnika (mestnega župana, kneza, muktarja, čemaljaša, muhalaha), in strokovnih uradnikov (na primer višjega cestarja, gozdnega ali poljedelskega referenta).

Ce je prišla kaka družina valed plenitve v tako beden položaj, da ji je brezodzljivo potrebna hitra pomoč, se takoj poda poseben predlog za začasno podporo iz splošne podporne blagajne.

Praviloma se bodo podpore dajale le v naravi, ne pa v gotovem denarju."

Po tej naredbi je torej jasno, da so se godile neke grde reči, ni pa iz njih razvidno, kakšne vrste so bili tisti izgredi, pri katerih se je plenilo in napravilo toliko škode, da jo morajo komisije preiskovati po vsej deželi. Ker ne pove vlada sama ničesar o tem, ni druge pomoči, kakor iskati pojasnila tam, kjer se ponuja, to je v časopisih, ki so prisotni. Če niso tako poročila popolnoma točna, kar se na daljavo seveda ne more preiskovati, je vlada sama kriva, da se jim vsaj v glavnih potezah verjame, ker ne poda sama nič boljšega.

Zagrebačka lista "Obzor" in "Novo Vreme" pišeta na primer o masakri, ki so se godili po Bosni in o pristranskem postopanju proti katoliškim Hrvatom in mohamedancem. Neki dopis dolži ljudi, ki so v času vojne služili Avstriji kot špijoni, da hočejo sedaj biti večji Srbi od pravih Srbov, pa malilo, da se bodo prikuplili Pribiševiću najbolje s tem, če nastopajo čim bolj avtokratično. Med drugim pripoveduje "Novo Vreme", da je v nekaterih krajinah mestno zapovedništvo izdalo nalog, da se mu mora izročiti vse orožje, ampak, da ga dobit nazaj, kdor prinese od občine in okraja potrdilo (najbrže potrdilo, da je poten). Ljudje da so primači potrdila, toda mestna poveljništva so enostavno odrekla povrnitev orodja vsakomur, kdor ne trobi v vladnem rogu. Dopis pripoveduje, da se izroči uprava mladim in neizkušenim ljudem, ki nimajo nobene sposobnosti za svoje odgovorne službe. Ljudje, ki niso bili nikdar upravniki uradniki, ampak advokatski koncipienti brez službe, taki, ki so se bavili z žganjem "rakije" in s tihotapstvom, postajajo predstojniki. Izdajajo se koncesije za prodajanje iti kupovanje hrane, za prodajanje soli, petroleja, slič itd., a pri vsečem tem se postopa skrajno pristransko.

Isti dopis govori o pogromih v Sandžaku, v Prijepolju, Pleivlu, Beli Gori, in trdi, da je prišlo okrog tisoč moških, žensk in otrok ob življenje. Nekaterim se je posrečilo pobegniti v Bosno, toda dobili so nalog, da se morajo vrneti domov in tam jih je mnogo poginilo...

Za nas ni ne "Obzor" ne "Novo Vreme" sveto pismo. Toda če vzamemo v početku strogo cenzuro, ki vlada doma in o kateri trdi vladna, da je zaradi varnosti dežele absolutno potrebna, če kaže vladna naredba, da so bili "izgredi" tako veliki, da je vladna pomočna akcija neizogibna, tedaj se take vesti ne morejo vreči enostavno med pravljice. Gotovo ne verjamemo, da so se vršile grozote po řelji ali z odravljanimi vlade; ali že dejstvo, da so se mogle vršiti v takem obsegu, ne priča o njeni posebni sposobnosti. In če jih obsoja, zakaj je možno le po takih ovinkih izvedeti kaj o njih?

Nekateri hrvaški in mohamedanski listi izrabljajo take dogodke nedvomno za svoj separatizem, ki pomenu nekaj drugačega, kakor avtomirijo. Podžiganja plemenskih nasprotij med Jugoslovani ne odravljamo, pa naj prihajajo od koderkoli. Narodna enotnost je absolutno potrebna in kdor ji meče polena pod noge, škoduje svojemu narodnemu delu prav tako kakor celoti. Ali baš vlado zadene v prvi vrsti naloga, da izgledi pot k popolnemu zbljanju, ki seveda izza desetletij vsestranskega hujskanja ne more priti čez ko, in da odstrani vse, kar bi se moglo smatrati za favoriziranje tega ali onega dela, pa naj gre potem za Petra ali Pavla. Prav tako pa mora vlada opustiti tudi srednjeveško domisljijo, da je narodu od Boga postavljena in da je ljudstvo čeda, namenjena, da plačuje davke in drži jek na zobji.

Izvrševalni odbor J. R. Z.

Anton J. Terbovec, gl. tajnik.

STARŠI SKRIVAJTE ZDRAVLA PRED OTROCI.

Huntington, Ind. — Starši Clark iz Clear Creek mestnega okrožja so dali devetletnemu sinčku škatljico, v kateri so bile jeko močne pilule, da bi se igral z njim. Ko se je mati povrnila čez nekaj časa nazaj, je našla škatljico odprtjo, iz katere je manjkal nekaj teh pilul.

Sinčka je pa dobila v drugi sobi v zadnjih izdihljajih. Poklicani zdravnik se je zaman trudil, da bi ohranil življenje otroka, kateri je umrl radi zastrupljenja s pilulami, katere je pojedel misleč, da je sladkor. Starši, bodite predvidni, kaj boste dali otrokom za igračo.

PADEL V KLET IN SE UBIL.

Frankford, Ind. — Ko je Oscar Thurston, 48 let star hotel pomagali hišni gospodinji pri pospravljanju posode po večerji razmize in jo hotel nesti v kuhinjo, se je izpod taknili pri stopnicah, katere vodijo v klet, ter je padel takole nesrečno po stopnicah, da je zlomil tilmik ter bil na mestu mrtev. Vposled je bil pri Frankfort Ice Co., kot razvajalec in je prišel pred letom iz Reynolda, Ind.

GIBANJE DELAVCEV V TOVARNI ZA POHISTVO.

Evansville, Ind. — Vsled vedno naraščajoče draginje vseh življenskih potrebuščin, so se pričeli gibati delavev v tovarni za po-

hodljivo. Zadnjo soboto so imeli svojo izredno sejo, na kateri so sklenili, da predlože vodstvu tovarne svoje zahteve in sicer: osemurni delavnik, zaprti delavnik in povišanje plače.

Vsi delavev so organizirani. Vseh uslužencev je 2,500.

DRAGO ŽGANJE.

Indiana Harbor, Ind. — John Samuel, grocerist v Indiana Harbor, Ind. se bo gotovo zakljal, da ne bi kupoval nobenega žganja. Kajti sedaj je imel preveč žalostne skušnje.

CAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesečno na 26 straneh in velja za vse leto \$2. Čas, 2711 S. Millard Ave. Chicago, Ill.

Stalno delo za premogarje

se dobi pri premogorovih družbe Youghiogheny Coal & Coke Co., v Dawson, Pa., blizu Connellsville, Pa. Premog je 52 do 60 palcov visok. Ni delavskih neredov. Plačamo po unijaki lestvici. Dobra streha, nil vode ne plina. Nači možje stalno delajo. Rabijo se odprtje svetlike. Skoro lahko rečemo, da je to ena od najboljših rogov v Pensylvaniji. B. & O. and W. M. Railroads.

The Youghiogheny Coal and Coke Co., Dawson, Penn.

Za nadaljnja pojasnila obrnite se do Mr. A. Varady, Room 407, 2 Smithfield St., Pittsburgh, Pa.

POSOJUJEMO DENAR

na prvo vknjižbo do 75% vrednosti, 1% na mesečna izplačila, ali regularno po 6% interesa.

DAN L. PARSONS

First Nat'l. Bidg., Johnstown, Pa.

(Plašite za pojasnila v slovenskem jeziku na Stephen Zabrisa, Park Hill, Pa.).

NARODNIKOM V POJAZNIKO.

Za oglaševanje so odgovorni le oglaševalci sami. Ni ne sprejemamo do njih nobene odgovornosti. Vsak kdor kaj kupi iz oglaševanja in do nekaj vič naj sestavi prizipal. Vsakogar odgovornost in posledice naj sestavi sam. Upravitelj.

Pred njegovo prodajalno se je ustavil lep avtomobil, iz katerega je stopil tuječ noseč v rokah galon. Ko je prišel v prodajalno je vprašal Johna, aka hoče kupiti eno galono dobrega žganja, katero je staro že deset let. John je pokusal, pomakal prst v galonu in se zadovoljno nasmehnil. Potreba sta se za 185 dolarjev. Tuječ je vesel vzel denar in še bolj

sel pete, je John pričel pretakati žganje v manjše steklenice. Napolnil je že prvo steklenico, pol plinta, ko je prenehal teči iz galona. John je pričel tresti in tresti, toda nič. Potresel je še bolj in sedaj je pa pogledal kako debele. Iz galona je padla kavčukova cev in iz galona se je vila prava pristna voda iz Michiganskega jezera. Razkačen od te goljufije je takoj tekel na policijo stražarjev odšel. Komaj je tuječ odne-

nico, kjer je potolil svoje gorje. Toda policiji so bili še bolj nasmiljeni, ker so mu preskrbeli brezplačno prenočišče in hrano z utemeljevanjem, da je strogo prepovedano kupovati ali prodajati po obstoječi postavi vsako alkoholno pijačo. Poleg tega so še konfiscirali kavčukovo cev, katere bodo sedaj menda sami duhali ter okušali dobrote, katere so nam vzel suhači.

The American Woolen Company naznana, da je dne 16. junija, 1919, uvelia novi zavarovalni sistem za življenje, po katerim je VSAK uslužbenec pri American Woolen Company, všeči obo oddelki za izdelovanje in prodajo zavarovan. Torej so zavarovani vse: moški, ženske, dekleta, mladeniči in tudi višji uradniki, brez vsake obveznosti ali troškov od njih strani. Družba bodo nosila vse stroške zakritje polic, ki se glase od \$750 do \$1,500 in se uravnava, kako dolgo je kdo vslužben pri ti družbi. Tukaj je navedena lestvica:

NAZNANILO

The American Woolen Company naznana, da je dne 16. junija, 1919, uvelia novi zavarovalni sistem za življenje, po katerim je VSAK uslužbenec pri American Woolen Company, všeči obo oddelki za izdelovanje in prodajo zavarovan. Torej so zavarovani vse: moški, ženske, dekleta, mladeniči in tudi višji uradniki, brez vsake obveznosti ali troškov od njih strani. Družba bodo nosila vse stroške zakritje polic, ki se glase od \$750 do \$1,500 in se uravnava, kako dolgo je kdo vslužben pri ti družbi. Tukaj je navedena lestvica:

Ti, ki so uslužbeni manj kot eno leto, dobe	\$750
Ti, ki so uslužbeni eno leto ali manj kot leto in pol, dobe	\$850
Ti, ki so uslužbeni eno in pol leta ali manj kot dve leti, dobe	\$950
Ti, ki so uslužbeni dve leti in manj kot dve in pol leti, dobe	\$1,050
Ti, ki so uslužbeni dve in pol leta in manj kot tri leta, dobe	\$1,150

American Woolen Company ne izplača samo posmrtnine temveč tripi in nosi sama vse stroške zavarovanja. Pod nobenim pogojem ne plača uslužbenec niti enega centa za stroške ali vzdržavanje svoje posmrtninske police.

Kdor izmed uslužencev je bil odsoten z dne 16. junija, 1919, bodo vse eno enako deležen tega načrta, kadar se vrne na delo, pod pogojem, da je on ali ona bil pred 16. junijem, 1919, na plačilni listi te tovarne v kateri je on ali ona vslužben. Osebe ki so prišle k nam na delo po 16. juniju, 1919, ne bodo deležne gori navedenih ugodnosti, dokler ona ali on, ni stalno pri nas vslužben za dobo šest mesecev. To se razume, da ne bodo stalo niti en cent nebenega usluženca.

Ne zahteva se absolutno nobene zdravniške preiskave. Vsa ta smrtninska podpora se bodo dajala SE PORVRH vsakih drugih podpor, katerih določajo

DOPISI.

Cleveland, O. — Še par dni je do trejega avgusta in Cleveland z okolico bo slavil veleposemben dan, Jugoslovenski dan, na katerega priredi okrožna organizacija št. IV JRZ veliko veselico na Josip Kastelcevi farmi v Euclid, O. s sodelovanjem krajevnih organizacij J. R. Z.

Poročano je že bilo, da bodo sodelovali na tej veselicici tudi razni pevski zbori. Prva sta se priglasila pevska zbornica "Soča" in "Zarja", sedaj sta se priglasile še "Zvon" in "Slavec". Nastopili bodo torej štirje pevski zbori.

Na veselicici bodereta igrali dve godbi in "sicer" "Bled" in "Triglav". Godba "Triglav" bo na veseličnem prostoru že ob desetih dopoldne in bo igrala na prostem.

Kot glavni govornik bo nastopil član ekssekutivne in zastopnik narodnega predstavninstva slovenske deželne vlade in delavec za napredno gibanje med Slovensko tukaj in v starem kraju — Ettbin Kristan. Poleg tega je povabilo na to veselicu tudi mestni župan Davis.

Kakor se razvidi iz programa bo isti vsekozi jaka bogat in bo vseboval vsakovrstne jaka zanimive točke, kakor n. pr. ribji lov, vrtjenje solnčne ure, izbiranje naj-popularnejšega dekleta, zbijanje monarhov, žaljiva pošta, ples itd. Naše republike nataj nekaj obojajo, da bodo nas presenetile s košaricami polnimi vsakovrstnih okusnih jedil. Kdorkoli bi rad obojedoval s kako republikanko, bo lahko dobil kašoreto.

Rojaki in rojakinja Veselični odbor se trudi, kolikor mu le dopuščajo moči in razmere, da se bo vršila ta veselica v največjo zadovojstvo vseh in sedaj je vaša dolžnost, da se udeležite te veselice vse do zadnjega. Na ta dan se ne vrši veselica kakršega posameznega društva, ampak vseh Slovencev vseh Jugoslovjanov v Clevelandu in okolici, kateri verjamajo v republičansko formo vlade v Jugoslaviji. Kdorkoli sočustvuje našim narodom v starom domovini in jim želi hujšje bodočnosti, vsakdo se bo udeležil te veselice. Stopimo skupaj in skupaj protistrajmo proti početju imperijalistov in monarhistov, kateri hočejo raztrgati našo rodno grundo in jo ukleniti v suženjske verige monarhizma.

Zato na dan vsi Jugoslovani tretjega avgusta t. l.

ODBOR.

Bresy Hill, Kans. — O delavskih razmerah ne morem kaj posumnjati, ker so na najboljšem koncu nič vredne. Sicer delamo v tukajšnji okolici vsaki dan, toda kaj nam to pomaga obti veliki draginji in ko človek mora čakati po tri do štiri tedne na novi prostor, ko je končal delo v starem, ker je vse prenapolnjeno z delave.

Po 28. avgustu nam pa še obtajo s stavko, ker poteka pogodba med premogovnimi družbami in delave organizzirani v "United Mine Workers of America." Kako se nekaj sliši, nameravajo premogovne družbe znižati plačo za 20c pri toni in ako je to resnica, tedaj je stavka neizogibna. Taka je delavska prosperiteta.

V kratkem sem dobil tri pisane iz starega kraja od matere in znancev. Poročajo mi, da žive v velikem pomanjkanju, posebno kar se tiče obleke. Ena moška obleka stane od devet sto do tisoč kron, ženska pa tristo do štiristo kron. Navadni delave ne morejo kupiti obleke, ker je poleg tega še velika draginja življenskih potrebskih.

Slovenec je vzbudil pevski odsek "Svoboda" novo življenje na političnem in društvenem ter družbenem polju. Ta odsek je sodeloval na vseh priredbah ter s svojimi nastopi nas vzpostavljal, bolj in oživil k nadaljnemu delu za prostos in svobodo slovenskega naroda v starem kraju.

Apeliram na vse slovenske fante in može, kateri imate le nekoliko zanimanja za slovensko pesem, da se nam pridružite ter vstopite kot aktivni člani pevskega odseka "Svoboda," kajti ni večje zahteva, kot je napev izbranne slovenske pesmi.

Martin Mentoni.

Pittsburgh, Pa. — Rojakinja Antonija Antončič iz Burgettstown, Pa., mi je izrečila naslednje pismo, katerega je dobila od svojega iz starega kraja, Sostre pri Ljubljani.

Prestati smo morali veliko hudega tukaj za časa vojne; trpeti smo morali laktoto, razsajale so naletljive bolezni, katerih se še sedaj pojavljajo v nekaterih vseh. Največje nesreča nas je pa zadevala, ko je bila umorjena Jerosa od nekega podivljana madžarskega vojaka. Pripetilo se tako.

Za časa vojne je bilo vedno vse polno vojakov tukaj okrog. Ustavljali so se večnoma Madžari. Ustavljali so se navadno pod noč, ko so drugi dan nadaljevali po proti fronti na Primorsko. Tako

je prišel tudi neki dan večji oddelek madžarskih vojakov, kateri so bili nastanjeni v naši vasi čez noč. Zvezčer so pili v naši goštini. Bili so že precej opiti in eden izmed njih je rekel Jerel, da nju mu popravi oblike. Toda ona mu je odgovorila, da nima česa, da ima dovolj drugega dela. Valedtega je bil dotedeni vojak razkazen, ter ji je začagal. Ko je bila devet, so mati odrekli vsako naprednijo pijačo, vselej česar so postali še bolj jezni ter pričeli groziti z vsemi mogočnimi stvarmi. Radi tega smo se jih pričeli batiti in smo zapustili hišo ter šli ven. Ustavili smo se pred prodajalno.

Izredno je bil pobirajoči prostovoljne prispevke ter tudi imena stalnih prispevateljev za "Slovenski dom". Ker na ti seji niso izvolili stalnega centralnega odbora, bodo nabiralec prispevkov za "Slovenski dom" izročili še le na prihodnji seji nahraniti denar.

Po daljšem razmotrivanju so bili imenovani slednji nabiraleci prostovoljnih prispevkov za "Slovenski dom": Za naselbino Ženit brat Frank Povhe in Mike Sterk, kateri bodereta tudi obiskala naseljeno Savoy; za naselbino Pioneer John Kalan in Louis Bučar; za vzhodno polovico mesta Ely Jakob Kunstelj in Matt Poljanar; za zapadno stran mesta in okolico vodovedova Frank Church in Frank Martinjak; za naselbino Chandler ga Angela Wiederhol in Mary Benko.

Brat Pishler apelira na vse nabiralce, da naj pojasnijo ljudem, da ta dom ne bo socialističen, ne katolički ampak, da bo narodni, to je last vsega naroda.

Iz tega poročila se razvidi, da so morali naši rojaki v starem kraju veliko prestati od podivljega vojaštva. Koliko je slučajev, kateri ne bodo nikoli prišli v javnost.

Sedaj se nameravam kmalu počasiti od države "Penslovenije" ter se napotiti proti Ohio, ker hočem praznovati Jugoslovenski dan v Clevelandu na Josip Kastelcevi farmi. Obiskati nameravam še nekatere naselbine po Ohio in radi tega se že pripravljam rojaku počasno za JRZ. Na dnevnem redu imamo zadevo glede skupnega piknika JRZ.

John Homec.

Detroit, Mich. — V družabnem življenju detroitskih Slovencev nedvomno igra eno prvih vlog pevski odsek "Svoboda" slovenske, klub št. 114. Pred ustanovitvijo tega pevskega odseka ni bilo med tukajšnjimi rojaki nobenega pravega družabnega življenja. Bili smo nekako mrtvi na političnem kakor tudi na društvenem polju. Radi tega lahko smemo trdim, da je pevski odsek "Svoboda" pod vodstvom agilnega delavca druga Ivana Cidlinika doseglo visok pevski umetnosti, kolikor se je le more dosegli v sedanjih razmerah in ako vpoštovamo razne teškoče, katerih smo imeli pri ustanovitvijo tega pevskega odseka. Posumno, ako se se oziramo, da tukajšnji rojaki živejo raztreseno v tukajšnji naselbini. Ta pevski odsek je sodeloval že na marsikateri prireditvi tukajšnjih Slovencev ter Jugoslovjanov sploh ter tako pripravil do večjega vpeha.

A. Jankovič, potov. zapis. za "Prosveto."

Ely, Minn. — V tukajšnji naselbini se je vrnila prva skupna konferenca slovenskih društev glede skupnega "Slovenskega domu". Te konference so se udeležili zastopniki sledenih slovenskih podpornih društev.

Ga. Angelia Wiederhol in ga. Mary Benko za društvo "Jutrišnja Zora", št. 108 SNPJ; za društvo "Sokol", št. 20 SNPJ Church in John Judnič; za društvo Prvi Majnik št. 268 SNPJ. John Slabie in Josip Komatar za društvo Rudar št. 54 SSPZ. Mike Sterk in Frank Povhe; za društvo "Grintavec" št. 21 ZSZ Jakob Kunstelj ter Matt Poljanar; za "Slovensko čitalnico". Frank Merhar in Frank Martinjak.

Seja se je pričela ob pol osmi urici zvečer in predsedoval je brat Frank Church. Zastopniki navedenih društev so vsi pozdravili na načrt ter se izrazili da imajo polno moč od društev sodelovati za skupno akcijo. Zastopniki posameznih društev so predlagali, da naj se izvoli posebni odbor, kateri bo pobral denarne prispevke, kateri pa mora položiti potrebno jamstvo in da naj se nabavi potrebitno oblastveno poslovnično za društvo.

Na ti seji je bil navzoč tudi gl. tajnik JSKJ, kateri je v svojem govoru navduševal sbrane zastopnike za skupno akcijo, za skupen "Slovenski dom". Omenil je tudi, da ni posebno častno, da ni nobenega zastopnika od društva JSKJ. Kritiziral je delovanje nekaterih nasprotnikov, kateri nameravajo postaviti svoj dom, kateri bo postal na zemlji, katera je last rudniške družbe in last bo škofa, ne pa naroda. Stavil je vrgled počasnosti rojakov v Rockspringu, kateri so imeli tudi velike težave pri gradbi "Narodnega domu", toda sedaj je dom pladen in imajo še nekaj tisočakov na banki. Posiviljal je navzoča rojake, da naj pridno agitirajo med rojaki in naj skušajo pridobiti še ostala društva in da naj potem izvolijo stalni centralni odbor, kateri bo imel vso stvar v rokah.

Zastopniki so še spet tudi pojavnili ob ge. Vider o gradbi "Slovenskega narodnega domu" v La Salle, Ill. Izrazila se je, da bo v bodoči podala obširnejšo poročilo. Pojasnil pa rojak Fred Vider, da naj tukajšnji rojaki ne posnemajo rojakov v La Sale, ker tam je preveč privatnega kapitala načrtenega v poslopiju.

Sklenilo se je, da se apelira samo na rojake v Ely in bližnji okolici za prispevke in po poročilu.

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C. z ozirom na Jugoslovijo in Italijo in dobili smo vse jake povojne dogovore. (Prosimo, da nataj iste pošljete, odgovore namreč, da jih priobdelimo v listu, da bodo "monarhisti vedeli, da delamo. Opomba ured.)

Iz naše naselbine so poslala vse društva peticije na senatorje in zastopnike kongresa v Washington. D. C

DOPISI.

Chicago, Ill. — Kot že znamo, priredi okrožna organizacija Jugoslovanskega Republičanskega Združenja v Chicagi, Ill., v nedeljo dne 3. avgusta t. l. veliki piknik in veselico v Stickney Parku, Riverside. To bo prva prireditve te vrste od omenjene organizacije, katera obeta biti zelo zanimiva, ker obširne priprave so v polnem teknu.

Vsek zaveden Slovenec in Slovenska ve, da cilj in namen Jugoslovanskega Republičanskega Združenja je osvoboditev vseh Jugoslovanov izpod srbskega in italijanskega kraljevskega žarja. Dolga širiletna vojna, ki so jo napovedali razni kralji in cesarji, da bi si še več ljudstva podjavili, je minila in bojni grom je utihnil.

Dražnvi preobrat v nekdanji Avstriji je končal z porazom, njene gnele vlade, pa vključno temu jugoslovansko ljudstvo nima svobode, kakor so bo moralometi in za katero se je prelio mnogo krvi, in pretrpelo toliko gora. Prej je bilo tlačeno od avstrijske imperialistične pete, katera je tiščela ubogo ljudstvo k tlu, sedaj je pa od italijanske in ne dosti boljše srbske monarchistične avtokracije. Svoboda našega ljudstva v federativni republiki, se mora dobiti, ker za to se bojuje in se bo bojevalo. "Jugoslovansko republičansko združenje" z vsemi močmi in postavnimi sredstvi. Da se pa te dosegne, je naša dolžnost, da istega podpiramo na vse načine in pri vseh prilikah, ker le od naše pomoci je odvisen končni cilj in uspeh. Za to se pa prireja po različnih krajih razne veselice in piknike z zadovoljivim uspehom v korist J. R. Z. in tudi naše ljudstvo v Chicagi in okolici ne sme na imenovanji dan izostati od te prireditve, katere čisti preostanek gre v blagajno J. R. Z. Pokazati moramo, da se tudi mi bojujemo za odpravo monarchistične sužnosti in za doseg svobode naše mile Jugoslavije.

Pozivljem članstvo društva Francisco Ferrer, štev. 131, SNPJ, kakor tudi vse druge rojake in rojakinje v Chicagi in okolici, da se polnoštivo udeleže te tako važne prireditve.

Matt J. Turk, tajnik Franciso Ferrer, štev. 131, SNPJ.

Tajnik.

Peoria, Ill. — Iz tukajnjene naselbine se ni bilo poročila o delavskih razmerah, posebno še ne v zadnjih časih, odkar je tukaj izbruhnil štrajk.

Za časa, ko smo delali, je bila plača prav beraška in je bila več uganjka, kako se preživeti v času tako velike draginje.

V tukajnjeni tovarni "Keyston Mayer Co." traja stavka že nad mesec dni. Delavci zahtevajo priznanje organizacije, zvišanje plače in boljše delavske razmere v tovarni. Trdoglav tovarnarji se da ne zmenijo za te pravčne zahteve in poskušajo obratovati tovarno s stavkolomci. Dobili so nekaj teh garjevec, med katerimi je celo in Slovenec, kateri midi, da je preddelavec vsej tovarni. Ta garjava oveva hodi od hiše do hiše in nagovarja delavce, kateri so na stavki, da naj gredo delat. Toda zavedni delavci so mu odgovorili, da prej ne, dokler družba ne pripozna njih zahteve. Povedali so mu tudi, da se nikdar več ne prikaže med njo, sicer mu bodo pokazali po najkrajšem način pot skoni vrata. Slišal sem tudi, da je menda ta garjava ovca pri tukajnjem društvu SNPJ. Ako je to resnič ali ne, ne vem. Toda toliko vem, ako je, da ga mora zadeti kazen, kakoršno dolocajo pravila SNPJ za take ljudi, kateri delajo za časa stavke.

Kakor se čuje, nameravajo organizirati do prvega septembra vse delavce vposlene v tukajnjih tovarnah. To bi bilo najpotrebnejše, ker se zamore dosegi zboljšanje delavskih razmer le potom organizacije.

Sedaj smo menda bolj pametni, ko ne dobimo več opojnih pijač. Seveda, sedaj lahko prikrajšemo delavske plače, so si mislimi privatni podjetniki, ker delavci ne morejo porabiti toliko denarja, kot so ga prej. Toda ti ne pomislijo, da je delavce včasih opojne pijače le za potrebo, in da so se vsa živila podražila za več odstotkov. Toda, ako tako računajo, so se prokleti zmotili.

John Kraševč.

Frank Palčič.

Slovenec, Slovenka! Kaj je tvoja dolžnost? Podpirati naše rojake v stari domovini v njih borbi za svobodo in prostost.

Ostali bomo pri svojih zahtevah do konca in upam, da bodo vsi rojaki, kateri so dosedaj ostali zvesti svojim načelom, da bodo tudi v prihodnosti.

Od tukaj zelo odhajajo rojaki v staro domovino ali se pa odpravljajo. Toda rojaki s tem ne koristijo sami sebi prav nič, ampak drugim, raznim parniškim družbam. Sedaj gredo v stari kraj in vsakdo si bo želel priti nazaj, aki mu bo mogoče. In vsakdo, kdor gre sedaj v stari kraj, ima nekaj prihranjenega ali pristradanega denarja in ko bo prišel nazaj, bo pa ob ves denar, kakor prvkrat, ko smo prišli sem. Radičega, avtujem vsakomur, da naj se prej premisli, predno se bo odločil iti v stari kraj.

Opazovalce stavke.

Buxton, Io. — Naslednjo pismo sem dobil od rojaka John Krašoveča, kateri je dobro znan v vsej tukajnjji okolici in je bil tajnik društva Volvazor števil. 163, SNPJ, kateri se sedaj nahaja v starem kraju. Ker bo marsika terega rojaka zanimalo o njegovem življenju, ga priobčimo v celoti.

Markovec pri Ložu.

Mi izgledamo sedaj tukaj, kot da bi od mrtvih ustajali. Tu se eden oglaši, tam drugi, da je še živ. Jaz sem bil v Galiciji, 1915—16 v Lvovu. Tukaj so razmere takе, da jih ni mogoče opisati. Tukaj pri nas v Ložu ni tako, kot vi mislite. V pričetku 1. novembra 1918 za časa razpada avstrijske armade so prišli Italijani in zasedli vso okolico brez kakih ovir. Zasedeli so vse do Raketa. Zasedel je Reko, Klane, Krasno polico, Leskovo polico, greben Snežnika do Logatea. Slovenski vojaki so tukaj odložili orožje, kakor hitro je bila proglašena Jugoslavija. Danes se siši, da Italijani premikajo svoj drat tri km naprej proti nam. Do kam misli zasesti nam ni znano in ti ni ne morem danes pisati. Morebiti je tebi bolj znano.

Za časa vojne je bilo zelo hudo, toda vse smo prestali. Najbolj nas je trla lakota, posebno že de lava. Razmere so se sedaj precej zboljšale. Goveje živino so prodajali pred enim mescem po 14 kron kg žive teže; sedaj je pa po 7, 8 do 9 kron. Liter vina stane od 12 do 14 kron. Piva sploh nismo mogli dobiti. Določene so bilo posebne ure, kadar se je pivo zamoglo dobiti in še takrat smo morali iti v Ljubljane, da smo ga dobili. Zadnji vrček sem ga dobil o Binčkih in plačal sem ga po dve kroni vrček.

Na obliko sploh ni za mislit, stane sto kron najcenejša za delo, in še ta je iz papirja. Jaz sedaj delam v Markovcu na žagi. Zagajil imamo po 18 kron na dan in pred nekaj časa smo izvojevali osemurno delo. Ustanovili smo si tudi okrajno strokovno organizacijo in jo pridružili srednji organizaciji lesnih delavcev, katere centrala je v Ljubljani. Pri tukajnjki organizaciji so vsi delaveci, kateri so vposljeni v tovarni na Markovcu in na Marofu. Mene so izvolili za tajnika. Ravnokato so se tudi organizirali vozniški, kateri so plačani od vsakih sto kil 4 krone in vozijo les iz Milanovega vrha v Podeškev.

Les prevažajo z žago na kolodvor v Velike Lašče, ker na Rakel ne morejo. Z deskami sploh ni nobenega prometa. Prodajo jih nekoliko v Cerknico.

Za živej je bolj trda. Kar je prišlo živil iz Amerike, je pa teko drago, da ni mislit nanja.

Za one, kateri so imeli še prej kaj denarja prihranjenega, je sedaj veliko boljše, kot pa za druge, kateri so bili že prej reveti.

En srbski dinar je sedaj vreden tri krone in ameriški dolar 25 centov.

Deklet je pa tukaj toliko, da se jih ni mogoče ogibati in vsake starosti, mlade in stare. Vedno me nadlegujejo, oženi se. Toda meni sedaj nima prav nič veselje, da bi se oženil.

Sprejmite moj najarčenje pozdrave vsi moji stari znajci v Buxton, Io. in vsa društva, pri katerih sem bil, društvo Bratstvo št. 16 v Valvazor, št. 163.

John Kraševč.

Frank Palčič.

Slovenec, Slovenka! Kaj je tvoja dolžnost? Podpirati naše rojake v stari domovini v njih borbi za svobodo in prostost.

Jugoslovanski dan v Clevelandu.

Svetovna vojna je napravila velikanski preobrat v zgodovini narodov, načrto v Evropi, Aziji, Ameriki ali kjer koli. Tisočletje trpeči malo narodov pod okovi velikih narodov so se zdramili in pričeli lomit verige suženjstva in se s tem resili protežiranju in zatiranju avtokratičnih nadviad. Med temi malimi narodi, ki je bil zasušen v stoletju pod habsburško tiransko vlado, je bil tudi naš malo narod — slovenski narod, ki hoče biti svoboden, popolnoma neodvisen, sam gospodar na svoji lastni zemlji z vlado, katero si sam izvolil.

All pa je tako? V resnicu se je resili Habsburžanov, ali sedaj je resili John Krašoveč, kateri je dobro znan v vsej tukajnjji okolici in je bil tajnik društva Volvazor števil. 163, SNPJ, kateri se sedaj nahaja v starem kraju. Ker bo marsika terega rojaka zanimalo o njegovem življenju, ga priobčimo v celoti.

Opazovalce stavke.

Buxton, Io. — Naslednjo pismo sem dobil od rojaka John Krašoveča, kateri je dobro znan v vsej tukajnjji okolici in je bil tajnik društva Volvazor števil. 163, SNPJ, kateri se sedaj nahaja v starem kraju. Ker bo marsika terega rojaka zanimalo o njegovem življenju, ga priobčimo v celoti.

Markovec pri Ložu.

Mi izgledamo sedaj tukaj, kot da bi od mrtvih ustajali. Tu se eden oglaši, tam drugi, da je še živ. Jaz sem bil v Galiciji, 1915—16 v Lvovu. Tukaj so razmere takе, da jih ni mogoče opisati. Tukaj pri nas v Ložu ni tako, kot vi mislite. V pričetku 1. novembra 1918 za časa razpada avstrijske armade so prišli Italijani in zasedli vso okolico brez kakih ovir.

Zasedeli so vse do Raketa. Zasedel je Reko, Klane, Krasno polico, Leskovo polico, greben Snežnika do Logatea. Slovenski vojaki so tukaj odložili orožje, kakor hitro je bila proglašena Jugoslavija. Danes se siši, da Italijani premikajo svoj drat tri km naprej proti nam. Do kam misli zasesti nam ni znano in ti ni ne morem danes pisati. Morebiti je tebi bolj znano.

Za časa vojne je bilo zelo hudo, toda vse smo prestali. Najbolj nas je trla lakota, posebno že de lava. Razmere so se sedaj precej zboljšale. Goveje živino so prodajali pred enim mescem po 14 kron kg žive teže; sedaj je pa po 7, 8 do 9 kron. Liter vina stane od 12 do 14 kron. Piva sploh nismo mogli dobiti. Določene so bilo posebne ure, kadar se je pivo zamoglo dobiti in še takrat smo morali iti v Ljubljane, da smo ga dobili. Zadnji vrček sem ga dobil o Binčkih in plačal sem ga po dve kroni vrček.

Na obliko sploh ni za mislit, stane sto kron najcenejša za delo, in še ta je iz papirja. Jaz sedaj delam v Markovcu na žagi. Zagajil imamo po 18 kron na dan in pred nekaj časa smo izvojevali osemurno delo. Ustanovili smo si tudi okrajno strokovno organizacijo in jo pridružili srednji organizaciji lesnih delavcev, katere centrala je v Ljubljani. Pri tukajnjki organizaciji so vsi delaveci, kateri so vposljeni v tovarni na Markovcu in na Marofu. Mene so izvolili za tajnika. Ravnokato so se tudi organizirali vozniški, kateri so plačani od vsakih sto kil 4 krone in vozijo les iz Milanovega vrha v Podeškev.

Les prevažajo z žago na kolodvor v Velike Lašče, ker na Rakel ne morejo. Z deskami sploh ni nobenega prometa. Prodajo jih nekoliko v Cerknico.

Za živej je bolj trda. Kar je prišlo živil iz Amerike, je pa teko drago, da ni mislit nanja.

Za one, kateri so imeli še prej kaj denarja prihranjenega, je sedaj veliko boljše, kot pa za druge, kateri so bili že prej reveti.

En srbski dinar je sedaj vreden tri krone in ameriški dolar 25 centov.

Deklet je pa tukaj toliko, da se jih ni mogoče ogibati in vsake starosti, mlade in stare. Vedno me nadlegujejo, oženi se. Toda meni sedaj nima prav nič veselje, da bi se oženil.

Sprejmite moj najarčenje pozdrave vsi moji stari znajci v Buxton, Io. in vsa društva, pri katerih sem bil, društvo Bratstvo št. 16 v Valvazor, št. 163.

John Kraševč.

Frank Palčič.

Slovenec, Slovenka! Kaj je tvoja dolžnost? Podpirati naše rojake v stari domovini v njih borbi za svobodo in prostost.

Ostali bomo pri svojih zahtevah do konca in upam, da bodo vsi rojaki, kateri so dosedaj ostali zvesti svojim načelom, da bodo tudi v prihodnosti.

Od tukaj zelo odhajajo rojaki v staro domovino ali se pa odpravljajo. Toda rojaki s tem ne koristijo sami sebi prav nič, ampak drugim, raznim parniškim družbam. Sedaj gredo v stari kraj in vsakdo si bo želel priti nazaj, aki mu bo mogoče. In vsakdo, kdor gre sedaj v stari kraj, ima nekaj prihranjenega ali pristradanega denarja in ko bo prišel nazaj, bo pa ob ves denar, kakor prvkrat, ko smo prišli sem. Radičega, avtujem vsakomur, da naj se prej premisli, predno se bo odločil iti v stari kraj.

Opazovalce stavke.

Buxton, Io. — Naslednjo pismo sem dobil od rojaka John Krašoveča, kateri je dobro znan v vsej tukajnjji okolici in je bil tajnik društva Volvazor števil. 163, SNPJ, kateri se sedaj nahaja v starem kraju. Ker bo marsika terega rojaka zanimalo o njegovem življenju, ga priobčimo v celoti.

Opazovalce stavke.

Buxton, Io. — Naslednjo pismo sem dobil od rojaka John Krašoveča, kateri je dobro znan v vsej tukajnjji okolici in je bil tajnik društva Volvazor števil. 163, SNPJ, kateri se sedaj nahaja v starem kraju. Ker bo marsika terega rojaka zanimalo o njegovem življenju, ga priobčimo v celoti.

Opazovalce stavke.

Buxton, Io. — Naslednjo pismo sem dobil od rojaka John Krašoveča, kateri je dobro znan v vsej tukajnjji okolici in je bil tajnik društva Volvazor števil. 163, SNPJ, kateri se sedaj nahaja v starem kraju. Ker bo marsika terega rojaka zanimalo o njegovem življenju, ga priobčimo v celoti.

Opazovalce stavke.

Buxton, Io. — Naslednjo pismo sem dobil od rojaka John Krašoveča, kateri je dobro znan v vsej tukajnjji okolici in je bil tajnik društva Volvazor števil. 163, SNPJ, kateri se sedaj nahaja v starem kraju. Ker bo marsika terega rojaka zanimalo o njegovem življenju, ga priobčimo v celoti.

Opazovalce stavke.

Buxton, Io. — Naslednjo pismo sem dobil od rojaka John Krašoveča, kateri je dobro znan v vsej tukajnjji okolici in je bil tajnik društva Volvazor števil. 163, SNPJ, kateri se sedaj nahaja v starem kraju. Ker bo marsika terega rojaka zanimalo o njegovem življenju, ga priobčimo v celoti.

Opazovalce stavke.

Buxton, Io. — Naslednjo pismo sem dobil od rojaka John Krašoveča, kateri je dobro znan v vsej tukajnjji okolici in je bil tajnik društva Volvazor števil. 163, SNPJ, kateri se sedaj nahaja v starem kraju. Ker bo marsika terega rojaka zanimalo o njegovem življenju, ga priobčimo v celoti.

Opazovalce stavke.

VABILO NA VELIKI IZLET

katerega priredi okrožna organizacija J. R. Z.

št. IV. za Cleveland in okolico na

JUGOSLOVANSKI DAN 3. AVGUSTA

na prijazne Farme Ur. Kastelica, Euclid, O.

Največja slov. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Sopra in stenske ure, prstane in medaljončke vseh Slov. Jednot in Zvez, broške, zapornice, diamantne prstane in lavalirje, veritice itd.

PODRAVLJAMO: ure in druge zlatnine po nizki ceni.

Podružnica

COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih pišč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahko meseca odpalila. Piščite po cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago

Najnižje cene.

SRAJCE

Velika zaloge

mc živil srajce \$1.00 do \$2.00
Svilene srajce \$2.50 do \$9.50

Predno kaj kupite,
oglejte si našo trgovino.

OBLEKE.

Izdelujemo možke oblike po meri in po najnovejšem kroju, vedno nizke cene pri nas.

V zalogi imamo tudi oblike za dečke najnovejše mode, trpežno blago.

Belaj & Močnik 6205 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

Klobuki najnovejši črni, sivi, zeleni in rujavi, po \$3.00—
\$8.50, \$4.00, \$4.50,
\$5.00, \$5.50, \$6.50.

POZOR!

JUGOSLOVANI V CHISHOLM-U IN DRUZH MESTIH MESABA RANGE.

S tem vam naznanjam, da nam je zopet mogoče pošiljati denar v vse kraje Jugoslovanskih držav. Denar pošiljamo po najnižji ceni ter tudi jamčimo za vsako pošiljatev.

Dalje se toplo priporočamo za hranilne vloge od katerih plačamo po 3% obresti in vse druge bančne posle. Banka posluje pod strogim državnim nadzorstvom in vse vaše vloge so pri nas absolutno varne. Za vsa pojasnila pišite nam v slovenščini.

Točnost, varnost in postrežba je naše geslo.

MINERS STATE BANK,
CHISHOLM, MINN.

Zastonj! Vsakemu fonograf zastonj!

Samo mislite si veselje, katerega boste vili s tem, da imate tak le FONOGRAP, ki jo trpežno in krasno izdelan. Vi se lahko zabavate z vnaš družino in prijetljivi brez vseh posebnih stroškov, prilika vam daje naučiti nove pesmi, pleso in razne gofhe, ker ta fonograf igra tako lep in čisti glas kot bi najbolj izbrali artisti igrali pred vami. Torej čemu trošiti veliko denarja za druge fonografe, ko vam pa opravi enako kot vsak dragi stroj. Ta fonograf smo prodajali po visokih cenih, ampak sedaj za dober 30 dni smo se odločili dati za izvrstni fonograf vsakemu POPOLOMONA ZASTONJU, kateri si bode naročil od nas eno "POZLACENO URG", ki jo ta opisemo: — Ta ura je krasna in trpežnega izdelka in ima počuteno pokrovje. Notranji del mehanizma je izdelan iz najboljšeg jekla in nikla in ima 21 kamov, je točno vrejena, ne prehitiva pa tudi ne izostaja. To so vročki, da rubijo tako uro skoraj vsi maskinsti in kondukturi ker se lahko zanesete na pravi čas. Nodene izjemne se dela kje si kupite vsaj eno ampak to vemo, da ne morete dobiti boljše od teče tudi platenje zastonj \$10.00 in več. Te ure se nujno prodašo po tovarniški ceni ter zato 30 dni in več po \$12.95 in po vroči boljšem delu je gotov ponujenji fonograf popolnoma zastonj.

POPOLOMONA ZASTONJ izdeluje ta ogled in nam podjetje nima in za to niso takoj, boljše deli bili eni fonograf, 5 plad, in 100 igel. POPOLOMONA ZASTONJ, mi ne zahteva mo denarja v napred, samo pošte mora vse imeti in naslov, natančno priložite \$1.00 kot poslastico, pristalo svetu po poštah, potem pa prejetno blagov. Na vso denar, ki ga izdamo, se te ugodno pridruži, ker se vsem, kar se ne bodo drugi izvzeli, mogoče ne bude nikoli več bolj prislikati. Prište se danes na:

EUROPEAN WATCH CO.,
1065 Milwaukee Ave., Dept. 643,
CHICAGO ILL.

PROSVETA

Naznanila, vabila in zahvale.

Bellaire, O. — Naznanjam članom društva "Slovenski Bratje", št. 258 SNPJ., da je bilo sklenjeno na zadnji redni mesečni seji dne 13. julija t. l. da bo tajnik pobiral društveni assessment eno uro pred sejo in eno uro po seji, da bo lahko vsak član, kateri se udeleži seje, plačal svoje prispevke.

Pobiral bo tudi takoj drugi dan po seji in sicer na svojem domu od šeste do osme ure zvečer in 24. vsakega meseca od šeste do osme ure zvečer. Zakaj je bilo tako sklenjeno je bilo dovolj jasno pojasnjeno na seji. Ob drugih dnevih tajnik ne sprejema assessmenta.

— Radi tega opozarjam člane tega društva, da se udeležujejo društvenih sej in plačujejo svoje društvene prispevke na seji. S tem se bodo izognili marširatki sitnosti in nesporazumijenju. Vpoštevajo pravila in zaključek zadnje seje. Društveni tajnik tudi ni upravičen čakati na milost posameznih članov na domu, kadar se komu izjubli, da pride plačati svoje prispevke. — Alojz Pavlinič, tajnik.

Akron, O. — Opozarjam člane društva "Dolenc", št. 170 SNPJ. na sklep zadnje redne mesečne seje, da se bodo vršile društvene seje od sedaj naprej v novih prostorih in sicer na Broadway, št. 340 in ne več v prejšnjih na Main St. Prosim člane, da vpoštevajo ta sklep, da ne bo kateri šel v stare prostore in se potem izgvarjal, da ni vedel za ta sklep. Opozarjam tudi člane, da se bolj redno udeležujejo društvenih sej in v večjem številu, kakor ste se dosedeli.

Plačujte redno svoje društvene prispevke in vsakdo naj si zapomni, da je 24. vsakega meseca zadnji dan za plačati svoj assessment in nikar ne čakajte do 25., ali celo do 27. Kajti meni je nemogoče kolektati assessment od hiše do hiše, od rojaka do rojaka. Kdor se nima društvenih pravil ali stenskih kolektorja, naj se zglaši pri meni, ker jih imam se nekaj v zalogi. Vsakdo naj potem natancno pogleda, kaj je zadnji dan za plačevanje assessmenta. Opozarjam člane, da vpoštevajo to opozorilo, da ne bodo imeli nepotrebnih sitnosti. — Frank Kocjančič, tajnik.

Collinwood, O. — Naznanjam članom društva "Vipavski Raj", št. 312 SNPJ., da se vrši prihodnja mesečna seja dne tretjega avgusta t. l. ob devet uri dopoldne v navadnih prostorih in to radi veselice okrožne organizacije JRZ. Št. IV, katera se vrši po polne.

— Pozivjam člane tega društva, da se udeležijo te seje v polnem številu, ker imamo na dnevnom redu več važnih točk, o katerih moramo razpravljati. — Pozivjam tudi člane, da se udeleže veselice JRZ. v polnem številu, da s tem pokazemo tudi našim monarhistom, da smo privrženi storti vse za JRZ, katero se bori proti imperialističnim italijanskim anekti, kateri stejajo svoje grbštive roke po naših krasnih pokrajinah. — John Rasinovič, tajnik.

Ramsey, O. — Naznanjam članom društva "Zeleni hribček", št. 279 SNPJ., da je bilo sklenjeno na zadnji redni mesečni seji dne 13. julija, da se mora vsak član udeležiti vseh ene seje v treh mesecih. Kdor izmed članov ne bo vpošteval tega sklepa, se bo z njim postopalo po pravilih in po sklep zadnje redne društvene seje. Opozarjam člane, da vpoštevajo to naznanilo, da ne bo potem kakega nepotrebnega prerekanja. — Josip Škof, tajnik.

Mullan, Idaho. — Naznanjam članom društva "Mullan", št. 214 SNPJ., da je bilo sklenjeno na zadnji redni društveni seji dne 13. julija, da se mora vsak član udeležiti vseh ene seje v treh mesecih. Kdor izmed članov ne bo vpošteval tega sklepa, se bo z njim postopalo po pravilih in po sklep zadnje redne društvene seje.

Opozarjam člane, da vpoštevajo to naznanilo, da ne bo potem kakega nepotrebnega prerekanja. — Josip Škof, tajnik.

Lincoln Hill, Pa. — Društvo "Juščeslavija", št. 376 SNPJ. priredi dne 3. avgusta t. l. svojo društveno vrtno veselico v Lincoln Hill, Pa., katera naselbina je oddaljena kakši stiri milje od Washingtona, Pa. — Zgoraj omenjeno društvo uljudno vabi vse Slovence v brate Hrvate iz to naselbine kakor tudi iz bližnjih naselbin, da se udeležte te veselice v polnem številu. Na ti veselici bomo pekli tudi jancarja prav po starojugoslavščini. Številka poleg tega bo izvrstno preskrbljeno za najboljšo postrežbo vsake vrste. — A. Minar, tajnik.

Lincoln Hill, Pa. — Društvo "Juščeslavija", št. 376 SNPJ. priredi dne 3. avgusta t. l. svojo društveno vrtno veselico v Lincoln Hill, Pa., katera naselbina je oddaljena kakši stiri milje od Washingtona, Pa. — Zgoraj omenjeno društvo uljudno vabi vse Slovence v brate Hrvate iz to naselbine kakor tudi iz bližnjih naselbin, da se udeležte te veselice v polnem številu. Na ti veselici bomo pekli tudi jancarja prav po starojugoslavščini. Številka poleg tega bo izvrstno preskrbljeno za najboljšo postrežbo vsake vrste. — A. Minar, tajnik.

Chicago, Ill. — Naznanjam članom društva "Nada", št. 102 SNPJ., da se vrši prihodnja društvena seja dne 2. avgusta t. l. to je v soboto zvečer točno ob pol osmih uri, ker se drugi dan vrši veselica JRZ. Opozarjam člane tega društva, da se udeležite te seje počutno, ker imamo na dnevnom redu več zelo važnih točk, katera je treba nemudoma rešiti. Na dnevnom redu imamo tudi nekaj ukreniti gledje konvencije JRZ, katera se vrši septembra meseca in skleniti moramo, ali pošljemo delegatino na to konvencijo ali ne. Radi tega je potrebno, da se udeležite te seje članice polnoštevilno. — Mary Udovič, tajnik.

Dietz, Wyo. — "Društvo "Valček", št. 327 SNPJ. išče brata Anton Tekala, kateri je odpovedal iz tukajšnje naselbine meseca decembra leta v Butte, Mont., in dosedaj še ni nobenega glasu od njega. Iščemo ga radi društva, ker je brat Jakob Šmavek, ki je plačeval društvene prispevke za njega, tudi odpovedal iz tukajšnje naselbine. Prosim cenjenje rojstva in brata SNPJ., ako kdo ve za omenjenega brata, Anton Tekala, ali njegov naslov, da mi naznam. Ako pa sam to čita, naj se takoj oglasi pri meni, ker v nasprotnem slučaju bom primoran postopati z njim po pravilih. In posledice naj si sam nripši. — Anton Ruperšič, tajnik, P. O. Box No. 3, Dietz, Wyo.

Mineral, Kan. — Opozarjam članom društva "Orel", št. 19 SNPJ., da je bilo sklenjeno na zadnji redni društveni seji, da se mora vsak član tretje mesečne seje, kakor vpoštevajo pravila.

Vedno tega pomembno predstavljam imena vseh članov na vsaki seji in kadar se ne udeleži vsaj ene seje v treh mesecih, bom primoran postopati s takim članom po pravilih. Vpoštevajo to naznanilo, da ne bo potem kakega

nepotrebnega zabavljanja. Zečel bi tudij, da bi člani plačali svoje prispevke kolikor mogote na seji ali pa 24. vsega meseca pri meni na domu, ne pa plačevali kjer in kadar bi se komu izjubili. Kajti jaz nisem toliko učen, da bi izpolnil mesečno poročilo, ako ni denarja. — Tajnik.

Broughton, Pa. — Naznanjam članom društva "Zvezda", št. 52 SNPJ., da je bilo sklenjeno na zadnji redni mesečni seji, da plača vsak član za mesec avgust 25c v društveno blagajno za pokritje društvenih stroškov. Vselej resignacije predsednika je bil izvoljen na njegovo mesto brat Matt Klaric in za novega bolnišnika nadzornika pa brat Frank Kern. Opozarjam člane, da se bolj redno v stevilicah vplivajo na mesečne seje. — Joe Dolinar, tajnik.

Bagnay, Pa. — Naznanjam članom društva "Luč Svobode", št. 318 SNPJ., da je bilo sklenjeno na zadnji redni mesečni seji, da plača vsak član za mesec avgust 25c v društveno blagajno za pokritje društvenih stroškov. Vselej resignacije predsednika je bil izvoljen na njegovo mesto brat Matt Klaric in za novega bolnišnika nadzornika pa brat Frank Kern. Opozarjam člane, da se bolj redno v stevilicah vplivajo na mesečne seje. — Joe Dolinar, tajnik.

Akron, O. — Opozarjam člane društva "Dolenc", št. 170 SNPJ. na sklep zadnje redne mesečne seje, da se bodo vršile društvene seje od sedaj naprej vsake mesecne seje v treh mesecih. Kdor se nima društvenih pravil ali stenskih kolektorja, naj se zglaši pri meni, ker jih imam se nekaj v zalogi. Vsakdo naj potem natancno pogleda, da je zadnji dan za plačevanje assessmenta. — Radi tega opozarjam člane tega društva, da se udeležujejo društvenih sej in plačujejo svoje društvene prispevke na seji. S tem se bodo izognili marširatki sitnosti in nesporazumijenju. Vpoštevajo pravila in zaključek zadnje seje. Društveni tajnik tudi ni upravičen čakati na milost posameznih članov na domu, kadar se komu izjubli, da pride plačati svoje prispevke. — Alojz Pavlinič, tajnik.

Dodgeville, Mich. — Opozarjam članom društva "Michigan", št. 136 SNPJ., da se vrši društvene seje od sedaj naprej vsako trečtoletje v mesecu juniju, da mora vsak član udeležiti vsaj vsake tretje mesečne seje, kakor vpoštevajo pravila. V nasprotnem sledišču sem primorjan po stopati po pravilih s člani, kateri ne bodo vpoštevali te točke, kar bi bilo nepravilno za vsakogar. — Ignac Bradac, tajnik.

Hendersonville, Pa. — Naznanjam članom društva "Frederick Engels", št. 343 SNPJ., da se vrši društvene seje od sedaj naprej vsako trečtoletje v mesecu juniju, da mora vsak član udeležiti vsaj vsake tretje mesečne seje, kakor vpoštevajo pravila. V nasprotnem sledišču sem primorjan po stopati po pravilih s člani, kateri ne bodo vpoštevali te točke, gleda plačevanje mesecne, katero pa je bolj redno plačevanje, da ne bo veliko nepotrebnega denarja. Člani vpoštevajo pravila, ker s tem si bodo prihramili veliko sitnosti sebi in društvenemu tajniku. — John Majac, tajnik.

Cleveland, O. — Opozarjam člane društva "Nanos", št. 264 SNPJ., da se vrši prihodnja mesečna seja dne 3. avgusta vse v po polne. — Pozivjam člane tega društva, da se udeležijo te seje v polnem številu, ker imamo na dnevnom redu več važnih točk, o katerih moramo razpravljati. — Pozivjam tudi člane, da se udeležijo društvene seje vseh mesecov v treh mesecih. Poleg tega imamo tudi volitve novega tajnika, ker jaz resigniram od tega dela. Radi tega je potrebno, da se izdeleži vse te seje. — Anton Simčič, tajnik.

Cleveland, O. — Opozarjam člane društva "Nanos", št. 264 SNPJ., da se udeležijo prihodnja mesečna seje, katera se vrši dne 3. avgusta vse v po polne.

— Vpoštevajo pravila, ker s tem si bodo prihramili veliko sitnosti sebi in društvenemu tajniku. — John Majac, tajnik.

Edina Slovenska Tyrdka

\$18,500,000.00
Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE, KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gosp. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim posлом in je

Sestmesečni račun S. N. P. J.
od 1. januarja do 30. junija 1919.

DOHODKI

GOTOVINA 31. dece. 1918.

Posmrtnine

Odškodnine

Bolniški podpore

Upravni sklad

Obresti na bondih

Obresti čekovnega računa

Stanarina

Skupaj

IZDATKI

\$501,481.14

Posmrtnine

Poškodbe, odpravnine in operacije

Bolniški sklad

Prenos sklada izrednih podpor v bol. sklad

Prenos rezervnega sklada v posmrtninski sklad

Tiskovine

Plača uradnikov

Plača pomočnikov

Vožnje in dnevnice

Uradne potreboščine

Poština in express

Premog, ljuč in čičenje

Asesment umobolnih članov

Ligalizacije

Najemna posebnih mod

Telefon

Popravila

Naročnina na liste

Provizija na oglasih

Naročnina znakov in nagrade ustanoviteljem društev

Notarska potrdila

Oglas

Inventar

Pranje

Menjava čekov

Prosveta — dnev. in tednik za mesec December 1918

Spremembe naslovov

Plača odvetnikov

Premija na bondih gl. in krajevnih uradnikov

Preiskave bolnih in sumljivih članov

Naročnina na tednik Prosveto

Pristojbina na države

Povrnitev stroškov za razne izdatke

Zguba na prodanih bondih

Preiskava otrok prestopilih v članski oddelok

Shramba za bonde

Za delo aktuarju

Asesment dijakov

Asesment N. F. C. of America

Davki na posestvo

Razno

Priča v tožbah

Plača vrhovnega zdravnika

Stanarina tajništva

Vožnja na sušici bolnih članov

GOTOVINA DNE 30. JUNIJA

Skupaj

stev. knjižice

47302 Jacob Subat od štev. 188, Dawson, N. Mex.

51118 Anna Skufca od štev. 168, Conemaugh, Pa.

51243 Joseph Jakš od štev. 142, Collinwood, Ohio

53182 George Forstner od štev. 81, Red Lodge, Mont.

53282 Frank Tlakar, od štev. 26, Cumberland, Wyd.

54059 Marijana Novak od štev. 138, Canonsburg, Pa.

54062 Anton Marinšek od štev. 87, Hermine, Pa.

54061 Joseph Šinkovec od štev. 36, Willock, Pa.

54062 Vincenc Kovačič od štev. 6, Morgan, Pa.

54063 Matt Derelj od štev. 2, La Salle, Illinois

54064 Matt Budimelich od štev. 19, Mineral, Kans.

54065 Joseph Pirmar od štev. 10, Rock Springs, Wyo.

54066 Karl Furman od štev. 146, Moshmore, Pa.

54070 Leo Krasovec od štev. 217, Davis, W. Va.

54071 Joseph Hoenigman od štev. 217, Davis, W. Va.

55156 August Mikus od štev. 1, Red Lodge, Mont.

55157 John Mikuletič od štev. 29, Thomas, W. Va.

55158 Thomas Putz od štev. 86, Chicago, Illinois

55159 Frances Pintar od štev. 192, Milwaukee, Wis.

55160 4.124.80 Frank Kuhar, od štev. 72, Radley, Kans.

55161 Mary Sitar od štev. 19, Oglesby, Illinois

55162 Matt Vidas od štev. 211, Biwabik, Minn.

55163 Martin Predanč od štev. 56, New York, N. Y.

55164 Mary Lovšin od štev. 322, Chisholm, Minn.

55165 Andrej Stergić od štev. 81, Red Lodge, Mont.

55166 John Koplenč od štev. 138, Canonsburg, Pa.

55167 John Kufrin od štev. 306, Edenborn, Pa.

55168 Anton Bratstu od štev. 287, Burgettstown, Pa.

55169 4.054.02 Matt Vidas od štev. 211, Biwabik, Minn.

55170 4.018.76 Jacob Rutan od štev. 19, Mineral, Kans.

55171 4.022.50 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55172 4.024.42 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55173 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55174 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55175 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55176 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55177 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55178 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55179 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55180 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55181 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55182 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55183 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55184 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55185 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55186 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55187 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55188 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55189 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55190 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55191 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55192 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55193 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55194 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55195 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55196 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55197 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55198 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55199 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55200 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55201 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55202 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55203 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55204 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55205 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55206 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55207 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55208 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55209 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55210 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55211 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55212 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55213 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55214 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55215 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55216 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55217 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55218 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55219 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55220 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55221 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55222 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55223 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55224 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55225 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55226 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55227 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55228 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55229 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55230 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

55231 4.024.47 John Hiadnik od štev. 173, Cleveland, Ohio

Umrli člani in članice v leta 1918 nanznjeni po 31. decembru 1918.

Tek. štev.	Ime in priimek	Dr. štev.	Cert. čtev.	Vzrok smrti.	Zavarovan za.
1	Martin Žusek	46	29554	Sušica	\$ 600.00
2	Anton Kubavčič	5	19567	Influenza	600.00
3	Jacob Gregorčič	244	20711	Influenza in Pijuč.	600.00
4	Margaret Karan	2	25335	Pijučnica	1,000.00
5	John Pleš	75	12796	Sušica	600.00
6	Luka Pirc	200	19419	Ubit v rovu	600.00
7	Frank Obranovič	255	22905	Pijučnica	600.00
8	Anton Kaluža	178	20291	Pijučnica	600.00
9	Miloš Rojc	191	28129	Influenza	600.00
10	Frank Smrdel	290	20696	Influenza	600.00
11	Milka Jordana	251	27116	Sušica in Pijučnica	600.00
12	George Bokalčič	89	24262	Ponesrečen	600.00
13	Johana Kruščič	207	25683	Influenza	600.00
14	Anton Mihelčič	207	14613	Influenza in Pijuč.	600.00
15	Anna Mihelčič	207	27620	Influenza	600.00
16	John Znidarsič	53	15775	Influenza	600.00
17	John Kavčič	321	29189	Pijučnica	600.00
18	John Rebecz	207	23632	Influenza in Pijučnica	1,000.00
19	Frank Lokovšek	207	25108	Pijučnica	600.00
20	John Boneff	230	26248	Influenza	600.00
21	John Jeran	52	19181	Pijučnica	150.00

UMRLI IN NAZNANJENI ČLANI IN ČLANICE OD 1. JANUARJA DO 30. JUNIJA 1919.

Tek. štev.	Ime in priimek	Dr. štev.	Cert. čtev.	Vzrok smrti.	Zavarovan za.
22	Mary Bratulic	180	25960	Porod	\$ 600.00
23	Mike Santa	293	21924	Influenza in Pobit	1,000.00
24	Steve Kanders	50	6540	Ubit v rovu	600.00
25	Julia Trost	175	28525	Infl. in srčna bol.	600.00
26	Barbara Cukjati	81	28480	Pijuč. in srčna bol.	1,000.00
27	Frank Puž	191	14628	Sušica	1,000.00
28	Frank Mustar	83	17705	Influenza in plječ.	600.00
29	Mike Bošičevič	226	15643	Ubit v rovu	150.00
30	Andrej Skodir	335	17277	Ubit v rovu	1,000.00
31	Frank Stucin	24	5239	Pijučnica	1,000.00
32	Frank Zakrajšek	315	28392	Influenza in sušica	150.00
33	Nick Martich	323	29483	Zasut v rovu	600.00
34	Frank Ucman	200	5818	Ubit v rovu	600.00
35	John Grum	48	22659	Sušica	600.00
36	John Nagode	124	19088	Pijučnica	1,000.00
37	Joseph Bosič	287	15421	Influenza in plječ.	600.00
38	John Ahlin	38	3456	Pijučnica	1,000.00
39	August Zare	53	4228	Pijučnica	600.00
40	John Tomasin	29	12417	Pijučnica	600.00
41	Joseph Gasperič	57	6883	Ubit v rovu	600.00
42	John Ribič	44	24737	Influenza in plječ.	1,000.00
43	John Grahek	12	359	Rak	600.00
44	Alois Zore	27	15500	Ubit v rovu	1,000.00
45	Mary Gorenc	321	25785	Influenza in plječ.	600.00
46	Matt Pošek	115	7533	Influenza	600.00
47	Bertha Vadenek	307	24959	Pijučnica	600.00
48	Valentin Milharich	34	22554	Sušica	150.00
49	Louis Skoff	68	14590	Srčna bolezni	600.00
50	Anton Hegler	40	1956	Srčna bolezni	600.00
51	Cecilia Sustar	150	21059	Srčna bolezni	600.00
52	Victor Jerš	38	14363	Influenza	600.00
53	Mary Jerša	3	7548	Srčna bolezni	600.00
54	Anton Vovk	143	10856	Zavozljanje črev	600.00
55	Judita Filipič	6	5288	Bol na želodcu	600.00
56	Anton Horvatin	17	17543	Influenza	600.00
57	Mary Medved	184	29659	Operac. na mehurju	1,000.00
58	Matt Dermota	65	724	Influenza	400.00
59	Joseph Matajjan	315	30485	Influenza in plječ.	1,000.00
60	Leo Šašek	5	7299	Pijučnica	600.00
61	Mike Drazenovič	236	29410	Influenza	1,000.00
62	John Zvanut	1	5307	Sušica	600.00
63	Valentin Poje	197	26001	Influenza in plječ.	600.00
64	Lucy Poje	197	30185	Influenza in plječ.	600.00
65	Anton Sraj	92	2462	Krvavjenje	1,000.00
66	John Dekleva	29	12958	Električni tok	600.00
67	John Kogovšek	92	19767	Sušica	600.00
68	Martin Persina	89	18649	Ubit v rovu	600.00
69	Tomas Lukan	89	8611	Influenza in plječ.	600.00
70	Dojo Iyanac	89	18449	Sušica	600.00
71	Anton Janezich	89	60551	Pijučnica	600.00
72	Frank Pogorešec	21	22262	Pijučnica	1,500.00
73	Frank Stupar	21	4987	Influenza in plječ.	600.00
74	John Meden	5	422	Hiranje	1,000.00
75	Joseph Vodopivec	356	27586	Pijučnica	1,500.00
76	Anthony Obermiller	196	22690	Samomor	600.00
77	George Usoben	44	10108	Hiranje	600.00
78	Max Kováč	269	31616	Ubit v rovu	600.00
79	Frank Petrich	17	8885	Pijučnica	600.00
80	Primož Berč	218	29457	Slepčica	1,000.00
81	Joseph Podbregar	72	1899	Sušica	600.00
82	Jacob Fatur	94	20309	Ubit v rovu	1,500.00
83	Peter Massa	65	22478	Pijučnica	1,500.00
84	Martin Beljan	269	28104	Ponesrečen	150.00
85	Mike Podbevsek	5	13965	Influenza	600.00
86	Mike Prida	20	26631	Vročinska bolezni	600.00
87	Josefa Glinšek	171	15452	Bolezni v vratu	600.00
88	Maika Dolinar	176	21666	Porod	600.00
89	John Kump	126	29888	Udarjen od konja	600.00
90	Joseph Rožman	16	21566	Krvavjenje	600.00
91	Julia Giza	34	25378	Pijučnica	600.00
92	Frances Sparovec	118	11005	Pijučnica	600.00
93	Anna Arh	88	18625	Vodenica	600.00
94	Jacob Juša	20	3181	Ubit v rudniku	600.00
95	Anton Fatur	290	19348	Utopljen	600.00
96	Robert Pankrac	300	27153		150.00
97	Anna Fasich	202	26368	Na obistih	600.00
98	Frank Omahen	124	25322	Ubit v rovu	600.00
99	Max Cudič	183	29658	Ubit v rovu	600.00
100	Mile Rajkovič	33	24731	Inbol. in bol. ušesih	600.00
101	Frank Oblak	28	26496	Ubit pri vojakih	45.00
102	Alois Petrič	24	25378	Srčna bolezni	150.00
103	Joseph Gornik	58	21746	Oper. na mehurju	600.00
104	Andrej Mrakč	87	17712	Sušica	600.00
105	John Simon	32	1203	Ubit v rovu	600.00
106	John Weličevič	146	12359	Ubit v rovu	600.00
107	Mike Polovich	144	11419	Na obistih in arcu	1,500.00
108	John Bolf	141	11846	Ubit pri kopanju vodnjaka	150.00
109	Frank Pierce	200	28807	Zastrupljene krvi	600.00
110	Matt Sustar	188	14070	Influ. Dremalica	1,500.00
111	Mary Turk	137	18482	Oper. na želodcu	600.00
112	Frank Podlogar	340	16436	Ponesrečen v rovu	600.00
113	Frank Kostelic	227	19738	Influenza	600.00
114	John Ertač	227	23362		298.
115	Ivan Pavlovič	328	28215	Srčna bolezni	150.00
116	Mike Simonč	95	5840	Sušica	600.00
117	Joseph Bertres	247	27384	Kara ga staniila	600.00
118	George Striš	350	29222	Piju	

avad in zaključkov, da se nismo ne vtiča v njih zadele tiskanja Prosvete in tudi za jednoto, je iskal podatki informacij po različnih tistih, pa smo dozdaj ostali na mestu, ker je nazadnje še dasi, dasi je postrežba precej nezadovoljiva.

Petrovič, član tiskovnega poroča, da se v splošnem s poročilom predsednika natega odbora, je pa zato, da bojijo v Prosveti dopisi tuljanov drugih podpornih organizacij, v slučaju, da jim jih je njihova glasila.

Jos. Ambrožič, član tista odbora, izjavlja, da bi poroča za nekaterje dopise, če občelo, ako tudi presegajo domo, ker so zanimivi in moradi koristiti članstvu, nekaterje zaslužijo niti toliko prakolikor jim ga je bilo zdaj vrnjenega. — Poročila odbora vrhovnega zdravnika in gl. Prosvete so se vzame na zunanje.

J. Molek, provizorični član Književne Matice, počita je imel odbor dve seji, in se vdeležili, razen br. vsi. Odbor je sestavil pravila, katera se razved navzoče, da jih preglej se o stvari razpravlja in pozneje.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Sledi debata o podpori dijakom, ki je bila tozadovno prekinjena. Po vsestranskem razmotrivanju je bila stavljeno in soglasno sprejet sledi predlog: "Dijaki, člani S. N. P. J., ki študirajo na učiliščih, vso učiliščih in strokovnih šolah za pohabljence, so opravičeni do ne več kot \$35.00 podpore in sicer že v drugem letu svojih študij, a po enem dokončanem šolskem letu, če pohajajo šolo drugo leto. Dijak, ki prosi za podporo, mora odposlati tozadovno prošnjo z vsemi potrebnimi podatki gl. tajniku S. N. P. J. in mora odgovoriti tudi na vsa stavljena vprašanja od strani gl. tajnika, predno se pravljajo odobi. S tem, da je vsak dijak opravičen do podpore \$35.00 na leto, pod gori omenjenimi pogoji, se ni rečeno, da mora vsak dijak dobiti ravno \$35.00 letne podpore. Ako se ogliši več vrednih dijakov za podporo, kot more dočiniti sklad garantirati 35-dolartnih letnih podpor, se sveta posameznih podpor primerno zniža. Podpora se izplačuje v kritje, ozroma delno kritje šolnine, nako smatra gl. tajnik umestnim, naranost vodstva zavoda. V prvem letu študij se ne plača dijakom nobene podpore in tudi ne asesmenta zanje. Za dijake, za katere se izplačuje asesment, že zdaj, se plačuje tudi zanaprej, ako nadaljujejo s študijami. Do gori omenjenih podpor so opravičeni le dijaki, ki so najmanj eno leto člani SNB. Člani, ki prestopajo iz Mladinskega oddelka v članski, so opravljeni do gori označenih podpor takoj po vstopu v članski oddelok." — Izrednih slučajih, kjer se prosi za večjo in takojšnjo podporo, se tozadovne prošnje rešujejo na rednih sejih glavnega Izvrševalnega odbora ali glavnega odbora. Te določbe stopijo v veljavo z danim dnem.

Prečita se pismo tajnika Naf. Fraternal Congressa, s katerim nas pozivlja, da pošljemo deležne na letošnje zborovanje. Po nekaterih pojasnilih je bil sprejet predlog, da se pošlje dva deležna in sicer br. V. Cainkarja in J. Verderberja.

Brat gl. tajnik nato prečita kopijo pisma, poslanega z državnimi vladi za Slovenijo, iz oddelka za socialno skrb, na Mr. Ethin Kristana, v katerem se apelira na rojake v Ameriki za pomoč osiroteli slovenski mladini v starosti domovini. Posebnega sklepa glede tega ni bilo treba, ker nas tozadovno večje resolucijo št. 5, na strani 123, pravil, sprejeta na sedmi redni konvenciji v Springfieldu, da pravljeno takoj \$1000.00 iz mlađinskega oddelka in uredimo sistem za zbiranje prostovoljnih prispevkov. V odbor za ureditev sistema za nabiranje prispevkov, se volijo br. Cainkar, Verderbar in Berger.

Društvo št. 14 v Waukegan, Ill., poroča, da je član omenjenega društva, Jos. Slavec, bolan na jeti in želi, da se mu izplača odpravljina. Dva zdravnika ga smatrata nezdravljivim. Sprejet je bil predlog, da se mu izplača odpravljina. — The above amendment shall take effect at once. — Ness our hands and the seal of corporation this sixteenth of July, A. D. 1919. Vincent Cainkar, Chairman, John Verderbar, Secretary.

New York zahteva, da pravilih mlađinskega oddelka neni neka točka v angleščini, ki ne odgovarja slovenskemu originalu. Sprejeta je bila toma sledenje resolucija:

The Insurance Superintendent of State of New York.

is hereby certified that the meeting of the Supreme Board of the Slovenia National Life Society held on the 16th of July, A. D. 1919 at City of Chicago, State of Illinois, the following resolution was adopted unanimously:

SOLVED, that Section 4, 12, in the by-laws of the Juvenile Department be amended changed as follows to wit:

the beneficiary named in a life Certificate, terminates her membership with the Society, said Juvenile Certificate to be continued in full force effect for the benefit of the said child, by continuing payment of the required contributions; or said Juvenile Certificate may be continued for the benefit of any person, whether a member of the Society or not, shall be responsible for the payment of all regular and special amounts also support and maintenance of said child. Such payment in policy shall cost twenty cents which shall be sent to the Supreme Secretary's office by mail to the general fund of the Society.

— The above amendment shall take effect at once. — Ness our hands and the seal of corporation this sixteenth of July, A. D. 1919. Vincent Cainkar, Chairman, John Verderbar, Secretary.

Brat gl. tajnik prečita nato pismo dijakov Poglodica in Gausa, ki prosita za podporo iz dijaškega sklada. Razvije se obširna debata, ki ni bila končana dopoldne. Nadaljevanje debate in sklepanje o dijaški podpori se predloži na popoldansko sejo. Seja zaključena opoldne.

Vincent Cainkar, predsednik Anton Terbovec, zapisnik.

II. seja gl. odbora S. N. P. J. popoldne 16. julija 1919.

Predsednik Cainkar otvoril sejo ob pol dveh popoldne. Navzoči vsi kot na prvi seji. Prečita se zapisnik prve seje in z nekaterimi popravki sprejme. Nato je bil stavljeno in sprejet predlog, da se po klice v dvorano računski veččak, ki je pripravljen ustremno poročati o uspehu pregledovanja knjig in računov. Veččak poroča, da so našli knjige, račune in splošno vse poslovanje v najlepšem rednu in nikjer nobene vpoštovanju vredne napake. Pismeno poročilo bo govorito v par dneh. Seja vzame na zunanj.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Sledi debata o podpori dijakom, ki je bila tozadovno prekinjena. Po vsestranskem razmotrivanju je bila stavljeno in soglasno sprejet sledi predlog: "Dijaki, člani S. N. P. J., ki študirajo na učiliščih, vso učiliščih in strokovnih šolah za pohabljence, so opravičeni do ne več kot \$35.00 podpore in sicer že v drugem letu svojih študij, a po enem dokončanem šolskem letu, če pohajajo šolo drugo leto. Dijak, ki prosi za podporo, mora odposlati tozadovno prošnjo z vsemi potrebnimi podatki gl. tajniku S. N. P. J. in mora odgovoriti tudi na vsa stavljena vprašanja od strani gl. tajnika, predno se pravljajo odobi. S tem, da je vsak dijak opravičen do podpore \$35.00 na leto, pod gori omenjenimi pogoji, se ni rečeno, da mora vsak dijak dobiti ravno \$35.00 letne podpore. Ako se ogliši več vrednih dijakov za podporo, kot more dočiniti sklad garantirati 35-dolartnih letnih podpor, se sveta posameznih podpor primerno zniža. Podpora se izplačuje v kritje, ozroma delno kritje šolnine, nako smatra gl. tajnik umestnim, naranost vodstva zavoda. V prvem letu študij se ne plača dijakom nobene podpore in tudi ne asesmenta zanje. Za dijake, za katere se izplačuje asesment, že zdaj, se plačuje tudi zanaprej, ako nadaljujejo s študijami. Do gori omenjenih podpor so opravičeni le dijaki, ki so najmanj eno leto člani SNB. Člani, ki prestopajo iz Mladinskega oddelka v članski, so opravljeni do gori označenih podpor takoj po vstopu v članski oddelok." — Izrednih slučajih, kjer se prosi za večjo in takojšnjo podporo, se tozadovne prošnje rešujejo na rednih sejih glavnega Izvrševalnega odbora ali glavnega odbora. Te določbe stopijo v veljavo z danim dnem.

Prečita se pismo tajnika Naf. Fraternal Congressa, s katerim nas pozivlja, da pošljemo deležne na letošnje zborovanje. Po nekaterih pojasnilih je bil sprejet predlog, da se pošlje dva deležna in sicer br. V. Cainkarja in J. Verderberja.

Brat gl. tajnik nato prečita kopijo pisma, poslanega z državnimi vladi za Slovenijo, iz oddelka za socialno skrb, na Mr. Ethin Kristana, v katerem se apelira na rojake v Ameriki za pomoč osiroteli slovenski mladini v starosti domovini. Posebnega sklepa glede tega ni bilo treba, ker nas tozadovno večje resolucijo št. 5, na strani 123, pravil, sprejeta na sedmi redni konvenciji v Springfieldu, da pravljeno takoj \$1000.00 iz mlađinskega oddelka in uredimo sistem za zbiranje prostovoljnih prispevkov. V odbor za ureditev sistema za nabiranje prispevkov, se volijo br. Cainkar, Verderbar in Berger.

Društvo št. 14 v Waukegan, Ill., poroča, da je član omenjenega društva, Jos. Slavec, bolan na jeti in želi, da se mu izplača odpravljina. Dva zdravnika ga smatrata nezdravljivim. Sprejet je bil predlog, da se mu izplača odpravljina.

Jos. Jert, član društva št. 85 v Orienta, Pa., zahteva odškodnino za izgubo štirih prstov na roki. Po nekaterih pojasnilih je stavljeno in sprejet predlog, da se odškodnina izplača.

Jos. Jert, član društva št. 85 v Orienta, Pa., zahteva odškodnino za izgubo štirih prstov na roki. Po nekaterih pojasnilih je stavljeno in sprejet predlog, da se odškodnina izplača.

Brat gl. tajnik nato prečita kopijo pisma, poslanega z državnimi vladi za Slovenijo, iz oddelka za socialno skrb, na Mr. Ethin Kristana, v katerem se apelira na rojake v Ameriki za pomoč osiroteli slovenski mladini v starosti domovini. Posebnega sklepa glede tega ni bilo treba, ker nas tozadovno večje resolucijo št. 5, na strani 123, pravil, sprejeta na sedmi redni konvenciji v Springfieldu, da pravljeno takoj \$1000.00 iz mlađinskega oddelka in uredimo sistem za zbiranje prostovoljnih prispevkov. V odbor za ureditev sistema za nabiranje prispevkov, se volijo br. Cainkar, Verderbar in Berger.

Društvo št. 14 v Waukegan, Ill., poroča, da je član omenjenega društva, Jos. Slavec, bolan na jeti in želi, da se mu izplača odpravljina. Dva zdravnika ga smatrata nezdravljivim. Sprejet je bil predlog, da se mu izplača odpravljina.

Jos. Cainkar, član društva št. 241 v Slovan, Pa., zahteva o-

peracijsko podporo, katera ji je bila odklonjena. Po nekaterih pojavnih je stavljeno in sprejet predlog, da se ji zadržana podpora izplača.

Frank Bevk, član društva št. 63 v Rilton, Pa., je po izjavah zdravnika, nezdravljivo bolan in želi odpravljino. Sprejet je predlog, da se mu odpravljina izplača.

Vincent Cainkar, predsednik Anton Terbovec, zapisnik.

II. seja gl. odbora S. N. P. J. popoldne 16. julija 1919.

Predsednik Cainkar otvoril sejo ob pol dveh popoldne. Navzoči vsi kot na prvi seji. Prečita se zapisnik prve seje in z nekaterimi popravki sprejme. Nato je bil stavljeno in sprejet predlog, da se po klice v dvorano računski veččak, ki je pripravljen ustremno poročati o uspehu pregledovanja knjig in računov. Veččak poroča, da so našli knjige, račune in splošno vse poslovanje v najlepšem rednu in nikjer nobene vpoštovanju vredne napake. Pismeno poročilo bo govorito v par dneh. Seja vzame na zunanj.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati tozadovno poročilo zdržitvenega odbora, ako nam istega prostovoljno poda. Glavni odbor pa nima nobene pravice zahtevati ali klicati zdržitveni odbor na sejo.

Na vrsto pride vprašanje brata Aleše in sestre Udovič, čl. zdržitvenega odbora, da li ju glavni odbor želi na seji. Stavljeno in sprejet je predlog, naj se ova obvestila da glavni odborniki z veseljem pripravljeno poslušati toz

Pet velemesarjev kontrolira mesno in drugo industrijo.

(Konec.)

Ker imajo pod svojo kontrolo vse hladilne vozove za prevažanje mesa in živine, hladilnih shramb in veliko število filijalk, so dobili pod svojo kontrolo in v svojo industrijo trgovino s perutino, jajci, sirom, surovim mazlam, rižem, lahkim živilim za žajtrik, s konservirano zelenjavom in drugimi vrstami živilskih potrebnih.

Ker porabijo v svojih tovarnah vse preostalo maščobo pri izdelavi raznih produktov, pričeli so pobirati v večjih mestih vse preostalo maščobo in tudi se celo kosti od raznih trgovcev z mesom in v nekaterih so celo naredili pogodbo za kuhinjske ostanki, katere jim dovajajo pobiralcem istih. Kajti vse to rabijo pri izdelavi raznih produktov, posebno pri izdelavi umetnih gnojil, mija in perilnega praška.

Člani Armourjeve družine so lastniki velikih mlinov, J. Ogden Armour in predsednik Armourjeve podružnice sta odločilni delnici načrta neke družbe v državi Utah, katera izdeluje iz gotovih rudnin skrov nadomestilo za potožje, katera je zelo važna v industriji in umetnih gnojil.

J. Ogden Armour ima zelo važno besedo pri "Ameriški mednarodni korporaciji," katera ima zopet svoje interese pri ladjevgradnji, prevažanju, pri uvozu in izvozu v družbah, v družbi, katera pospešuje revo živine, mesno industrijo in proekte, kateri so v zvezi z mesno industrijo v Paraguaju, kontrolira neko veliko uvozno tvrdko za čaj in tovarne za sladkor ter ima svoje deleže pri "United Fruit Co."

Swift and Co. ima svoje podružnice na Havajskem otočju, kjer gojijo razno tropično sadje. Wilson and Co., ima s svoji lasti ribištvo v Alaski, kjer se dobi največ salmona in Morris ima v lasti ribištvo v mehiškem zalivu.

Živino, katero pripeljejo iz Srednje Amerike, poklopoje v mesnicih ene izmed teh petih velemesarjev v Mobile ali pa v Jacksonville.

Te velike tvrdke so vstanovile svoje podružnice v Angliji, Franciji, Italiji, Nizozemski in sploh v vseh evropskih deželah, v katerih prodajajo meso iz njihovih mesnic v Združenih državah, Argentiniji, Uruguaju, Paraguaju, Braziliji in celo v Avstraliji.

Velika petorica, navaja to poročilo, ima kontrolo ali pa svoje interese v vseh korporacijah, katerih izdelujejo ali prodajajo živilske potrebščine, v Sioux City, South St. Paul, Portland, Ore., South St. Francisco, South St. Joseph, Mo., Hill City, Minn. Fort Worth, Tex., in v Chicagu.

Predsedniki teh velemesarskih tvrdk so zasedno tudi v direktorjatu vseh večjih bank v Združenih državah in na ta način lahko dobiti potreben kredit za svoj obrat, ker v nasprotnem bi ne bilo mogoče dobiti potrebnega kredita za vpeljavo tako ogromne industrije. Delničarji so skoraj pri vseh večjih bankah in počasi dobivajo vpliv na vse denarni trg in tako imajo odločilno besedo ne samo v svoji industriji, na mesno živilo, ampak tudi na druga živila in na živinorejee.

Mr. Armour, Mr. Swift, Mr. Morris in Mr. Wilson so v ravnateljstvu največjih bank v Združenih državah. Nadalje navaja poročilo, da imajo te velemesarske tvrdke v nemona vso usnjarsko obrt pod svojo kontrolo. Leta 1917 so Armour, Swift, Morris in Wilson — Cudahy še ni bil v zvezi z usnjarsko obrtjo do konca leta 1917 — izdelali 44% usnja iz ovčjih kož, 17 odstot. usnja za rokavice iz ovčjih kož; 11 odstot. usnja za čevlje iz telečjih kož; ovčjih in kožnih in 23 odstot. usnja iz drugih kož; 9 odstot. usnja za konjsko opremo, 45 odstot. usnja za jermene in 22 odstot. usnja za podplatne.

Ti velemesarji so imeli prešlo leto v zalogi 90.7% vseh kož, kolikor jih je prišlo na trg, ali 96,989,851 funtov, dočim so imeli leto 1916 le še 88.6%.

Umetnih gnojil so producirali v tovarnah in mesnicah teh velemesarjev eno petino vseh produciranih umetnih gnojil v Združenih državah. Lastajoče 41 tovarna in umetna gnojila.

Olja za uživanje so producirali v letih 1916—17 eno tretjino vsega pridelka ali 201,389,000 galonov.

Druge maščobe so dali na trg 87 odstotkov vse maščobe, kolikor jo je prišlo na trg v letu 1916—17. Mila so producirali v svojih tovarnah nad 30.2 odstotka.

Umetnega masla je bilo izdelano v teh mesnicah 41.7 odstotkov vsega izdelanega v drugih tovarnah.

V žitni industriji so ti velemesarji ravnotako zainteresirani, kakor v drugih industrijskih podjetjih. Armourjeva družina lastuje nad 90 milinov v Združenih državah. Poleg tega imajo še v Chicago in v Kansas City svoje mline, kateri smeljejo 25% vse moke v teh mestih. Leta 1917 so prodali 74,847,000 bušljev vsega žita v Chicago, 22.6% vsega prodanega žita na največjem svetovnem trgu.

Poleg tega imajo ti velemesarji še svoje interese v svoji trgovini z živilsko klapo, premogom, koli za ograjo, žičnatou ograjo, razne potrebščine za stavbenike, za farmarje, razne vrste lesom, cementom, apnom, opeku, peskom, in potrebščinami za pokrivanje poslopij.

Poleg tega je pričela Armour Grain Co. izdelovati lahka živila za žajtrik in je prekupila razne tovarne, katerih so prej izdelavale ta živila.

To poročilo navaja kot vzrok, da je "velika mesarska petorica" prevzela razne tovarne za vsakovrstna živila in druge potrebščine, da bodo imeli klub temu vso hranu pod svojo kontrolo in odločevali cene, akoravno bodo ljudje pridelovali segati po drugih živilih, ko bo meso predrago. Kajti namen ali načrt te "petorice" je dobiti sploh kontrolo nad vsemi živili. Da je to resnica, dokazuje Armourjev oglas v "New York Daily Mailu", v katerem označa Armour svoje ime in pravi, da je vsaka gospodinja že pričela izpolnavati, da se dobi vse potrebščine, katerih ona rabi ali potrebuje pri jedilih pri Armourjevi družbi.

Mesarski baroni kontrolirajo skoraj polovico trgovine s perutino, jajci in sirom, ako ne več. Kajti dokazano je, da ti mesarji so pokupili in prodali nad 75% vsega sira, katerega so mlekarji načrtili v Wisconsin. Vse te velike mesarske tvrdke razven Wilson and Co. imajo v vseh državah velika skladišča in hladilne shrambe za surovo maslo in sir.

Swift and Co. je sploh največja tvrdka v razpečevanju surovega mesta. Kajti ta družba je iztrila leta 1916 same nad 50,000,000 funtov surovega mesta. Promet je pa še zvišala, ko se je zdržala z drugimi mesarskimi tvrdkami. Organizirali so to trgovino domačega v vseh državah, v katerih je le količka razvito mlekarstvo. Poleg tega pa še kontrolirajo druge manjše mlekarne in sirarne. Sploh kontrolirajo, ako ne lastujejo, nad tri četrtine vse mesne industrije in sploh kar je v zvezi z mesno industrijo. Lastujejo domačega štiri petine vseh živilskih staj, v katerih zbirajo živino namenjeno za transportacijo v klavnic.

Ravn tako lastujejo domačega vse hladilne železniške vozove za transportacijo zmrznenega mesa in drugih živil. Lastujejo tri četrtine vseh železniških vozov za transportacijo klavne živine.

Njihovo industrijo, mesno in v drugih živilskih potrebščinah so tako organizirali, da so preprečili vse Združene države in vsak tudi najmanjše mesto.

Kakor v Združenih državah, tako so takoreč monopolizirali vso mestno industrijo v Južni Ameriki. Tvrda Swift and Co. je ustanovila svojo prvo podružnico 1907 v Argentinaju. Toda deset let pozneje so ti veliki mesarji imeli polovico vse mesne industrije v državah Južne Amerike pod svojo kontrolo.

Naslednja statistika nam najbolj jasno kaže, kako je naraščala moč te velike petorice: Začetek te velike industrije se lahko razširi z letom 1857. V prvih desetih letih so imeli štiri mesnice ali klavnic in sicer v velikem obsegu, ne pa kake manjše, kakov nadaljnji mesarji. Leta 1917 so pa že lastovali 91 klavnic, ali pomočnih za 22% krat prvočno številko. Leta 1898 so zaklali 2,580,695 glav živine, ovac in pršičev. Leta 1917 je pa že narastlo to število na 9,818,801. Povprečno je naraščalo število vse zaklane živine nad eno petino vse zaklane živine v Ameriki. In to število vedno narašča in skoraj tako dobro, da dočim se je v Sloveniji posredilo napraviti sporazum in prevezeti pokrajinske vlade v svoje roke in to v težkih časih, katerih so imeli takoj v začetku, ko se morajo boriti proti vsem pravilom: italijansko okupacijo in nemški zagonitnosti.

Tako je samo Armour and Co. prodala v letu 1916 za \$6,500,000 konzerviranih živil. Toda že pridobijo leto je prodala za \$16,000,000, dočim je tvrdka Warner and Co. katera je imela dosedaj največjo industrijo s to vrsto živil. Prodala samo za 6,000,000 dolarjev. Ta družba, Armour and Co. se poča z vsemi mogičnimi konzerviranimi živili, od navadnega sira do najfinjejšega sadja. Anan (Pineapple) sploh nobena druga tvrdka ne razpečava, kot Armour.

Ravn tako kontrolirajo tudi ribiško industrijo, da na ta način nadzirajo vso konsumacijo mesa in njegovih nadomestil.

Omenjeno je bilo že nekoliko, da te tvrdke, namreč veliki mesarji se počajo tudi s trgovino grocerijskega blaga. Armour and Co. je takoreč postal odločilni faktor v trgovini z rižem. Kajti samo v enem letu je prodala nad 16,000,000 funtov riza. Ravn tako tvrdka proda nad 65 odstot. vsega

tega na svetovnem trgu. Poleg tega imajo zelo obširno trgovino s čajem in kavo. Tudi ta trg bo do s časom dobili pod svojo oblast.

Leta 1917 je značil ves promet te vrde nad \$2, 127, 245,000. Leta 1918 je pa že narasel na \$3, 000,000,000.

Kako je razširjena mesna industrija, katero imajo v svojem področju ti mesarji, razvidno iz naslednjega: 1916 so zaklali v svojih mesnicah 82.4% vse goveje živine, katera je bila zaklana na svetu: 86.4 vseh ovac; 76.6 odstot. vseh telet in 61.2% vseh prakičev.

Iz tega se razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prekajenega mesa in šunko v navadne slanine 69.8 odstot. navadne slanine 69.8 odstotkov, nasoljene slanine 70.5 odstotkov, vsega svinjskega mesa 70 odstotkov. Iz tega se jasno razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prekajenega mesa in šunko v navadne slanine 69.8 odstot. navadne slanine 69.8 odstotkov, nasoljene slanine 70.5 odstotkov, vsega svinjskega mesa 70 odstotkov. Iz tega se jasno razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prekajenega mesa in šunko v navadne slanine 69.8 odstot. navadne slanine 69.8 odstotkov, nasoljene slanine 70.5 odstotkov, vsega svinjskega mesa 70 odstotkov. Iz tega se jasno razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prekajenega mesa in šunko v navadne slanine 69.8 odstot. navadne slanine 69.8 odstotkov, nasoljene slanine 70.5 odstotkov, vsega svinjskega mesa 70 odstotkov. Iz tega se jasno razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prekajenega mesa in šunko v navadne slanine 69.8 odstot. navadne slanine 69.8 odstotkov, nasoljene slanine 70.5 odstotkov, vsega svinjskega mesa 70 odstotkov. Iz tega se jasno razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prekajenega mesa in šunko v navadne slanine 69.8 odstot. navadne slanine 69.8 odstotkov, nasoljene slanine 70.5 odstotkov, vsega svinjskega mesa 70 odstotkov. Iz tega se jasno razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prekajenega mesa in šunko v navadne slanine 69.8 odstot. navadne slanine 69.8 odstotkov, nasoljene slanine 70.5 odstotkov, vsega svinjskega mesa 70 odstotkov. Iz tega se jasno razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prekajenega mesa in šunko v navadne slanine 69.8 odstot. navadne slanine 69.8 odstotkov, nasoljene slanine 70.5 odstotkov, vsega svinjskega mesa 70 odstotkov. Iz tega se jasno razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prekajenega mesa in šunko v navadne slanine 69.8 odstot. navadne slanine 69.8 odstotkov, nasoljene slanine 70.5 odstotkov, vsega svinjskega mesa 70 odstotkov. Iz tega se jasno razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prekajenega mesa in šunko v navadne slanine 69.8 odstot. navadne slanine 69.8 odstotkov, nasoljene slanine 70.5 odstotkov, vsega svinjskega mesa 70 odstotkov. Iz tega se jasno razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prekajenega mesa in šunko v navadne slanine 69.8 odstot. navadne slanine 69.8 odstotkov, nasoljene slanine 70.5 odstotkov, vsega svinjskega mesa 70 odstotkov. Iz tega se jasno razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prekajenega mesa in šunko v navadne slanine 69.8 odstot. navadne slanine 69.8 odstotkov, nasoljene slanine 70.5 odstotkov, vsega svinjskega mesa 70 odstotkov. Iz tega se jasno razvidi, da so dobili mesarski baroni takoreč že monopol za mesarnijo in da na ta način lahko diktirajo cene mesu, kar se jim poljubi. Akti se njih moč ne omeji, bodo v najkrajšem času imeli vso industrijo popolno v svojih rokah.

Kaj se tiče mesne trgovine, so prodali 1. 1916 95% zmrznenega mesa, prek

